

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชา พืชสวน

ภาควิชาพฤกษศาสตร์

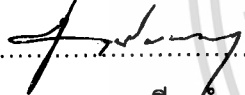
เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์กล้า 10 สกุล

study and collection marantaceae 10 species

โดย
นาย สุทัศน์ ผุยผัน

ได้พิจารณาเห็นชอบจาก

(ผศ. ธีรชาติ เขียววิชาแสง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ 17 เดือน พ.ค. พ.ศ. 42

ภาควิชารับรองแล้ว

(ผศ. ดร. สมชาย กล้าหาญ)

หัวหน้าภาควิชาพืชสวน

วันที่ 20 เดือน พ.ค. พ.ศ. 42

เลขที่
33452

เลขที่.....

เลขทะเบียน 33452

วัน, เดือน, ปี 5.ค.ค. 2542

ใบรับรองปัญหาพิเศษปริญญาตรี
ภาควิชาพืชสวน

เรื่อง

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์กล้า 10 สกุล
Study and collection Marantaceae 10 species

ภาควิชาพืชสวน

คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์)

พุทธศักราช 2542

ชื่อเรื่อง : การศึกษาและรวบรวมพันธุ์กล้า 10 สกุด

โดย : นายสุทัต สุขพันธ์

สาขาวิชา : เทคโนโลยีการผลิตพืช

ภาควิชา : พืชสวน

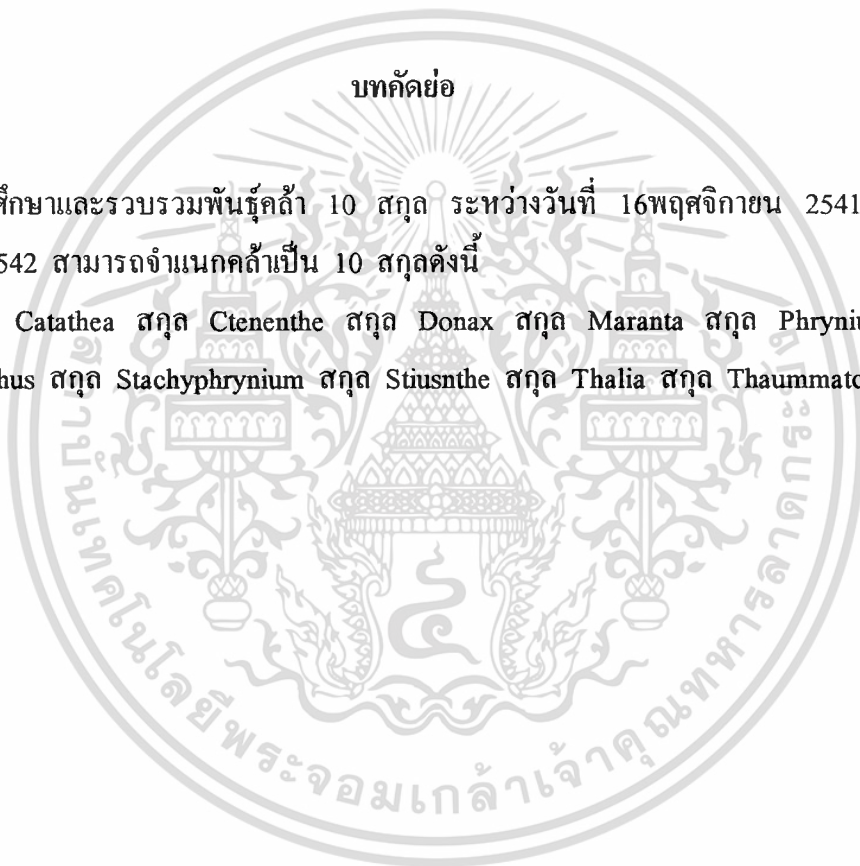
คณะ : เทคโนโลยีการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ชราธร เขียวจำแสง

บทคัดย่อ

การศึกษาและรวบรวมพันธุ์กล้า 10 สกุด ระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 ถึง 20 กุมภาพันธ์ 2542 สามารถจำแนกกล้าเป็น 10 สกุดดังนี้

สกุด *Catathea* สกุด *Ctenenthe* สกุด *Donax* สกุด *Maranta* สกุด *Phrynium* สกุด *Schumanniathus* สกุด *Stachyphrynium* สกุด *Stiusnthe* สกุด *Thalia* สกุด *Thaumatococcus*

Title : Study and Collection marantaceae 10 Spcies

By : Mr. Suthat Puypuin

Major : Plant Production Technology

Department : Horticulture

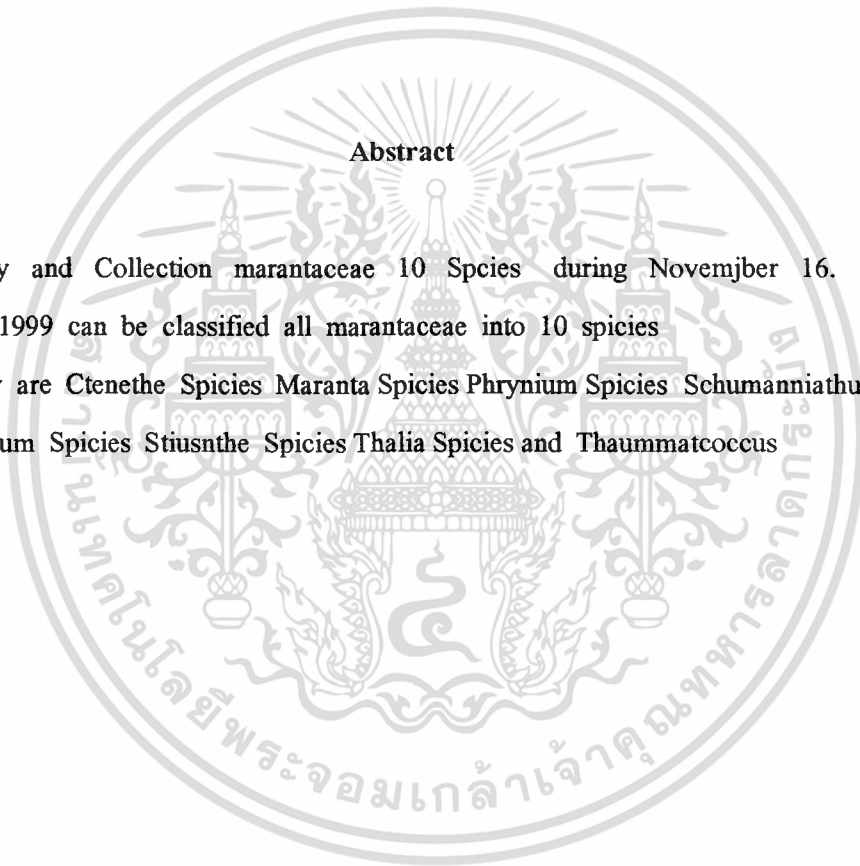
Faculty : Agricultural Technology

Advisor : Mr. Taratorn Diawkamsang

Abstract

Study and Collection marantaceae 10 Spcies during Novemjber 16. 1998 to Frbruary 20. 1999 can be classified all marantaceae into 10 spicies

They are Ctenethe Spicies Maranta Spicies Phrynium Spicies Schumanniathus Spicies Stachyphrynium Spicies Stiusnthe Spicies Thalia Spicies and Thaummatcoccus

สารบัญ

	หน้า
สารบัญภาพ	(ก)
คำนำ	1
วัตถุประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
การตรวจเอกสาร	3
อุปกรณ์และวิธีการ	14
ผลการศึกษา	15
สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา	69
เอกสารอ้างอิง	71

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea albertii</i>	15
2.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea X adrgyrophylla</i>	16
3.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea bachemicana</i>	17
4.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea bella</i>	18
5.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea ecuadoriana</i>	19
6.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea elliptica</i>	20
7.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea fasciata</i>	21
8.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea lanceifolia</i>	22
9.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea leopardina</i>	23
10.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea lietzei</i>	24
11.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea lindeniiana</i>	25
12.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea loeseneri</i>	26
13.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea louisae</i>	27
14.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea louisae variegated sport</i>	28
15.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea lutea</i>	29
16.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea majestica</i>	30
17.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea majestica princeps</i>	31
18.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea Roseo – lineata</i>	32
19.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea makoyana</i>	33
20.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea medio – picta</i>	34
21.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea micans</i>	35
22.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea mirabilis</i>	36
23.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea musaica</i>	37
24.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea picturata</i>	38
25.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea picturata</i>	39
26.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea rosea – picta</i>	40
27.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea rosea – picta</i>	41
28.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea rufibarba Fenzl</i>	42
29.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea splendida</i>	43
30.	แสดงลักษณะของคล้าสกุลคาลาเซีย <i>Calathea makoyana</i>	44

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
31. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea veitchiana</i>	45
32. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea warszewiczii</i>	46
33. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea makoyana</i>	47
34. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea zebrina</i>	48
35. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea makoyana</i>	49
36. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea misto</i>	50
37. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea sanderiana</i>	51
38. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea SP.</i>	52
39. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลคาลาเซีย <i>Calathea SP.</i>	53
40. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลเทียนนธ์ <i>Ctenanthe burle - marxii</i>	54
41. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลเทียนนธ์ <i>Ctenanthe lubbersiana</i>	55
42. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลเทียนนธ์ <i>setosa</i>	56
43. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลเทียนนธ์ <i>Graystar</i>	57
44. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลมาเรนทา <i>maranta arundineaceae variegata</i>	58
45. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลมาเรนทา <i>maranta leuconeura kerchoveana</i>	59
46. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลมาเรนทา <i>maranta leuconeura ery honeura vear.</i>	60
47. แสดงลักษณะของค้ำาสกุลมาเรนทา <i>maranta SP.</i>	61
48. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Schumannianthus dichotomus</i>	62
49. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Srachyphynium jagorianum</i>	63
50. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Thalia dealbata</i>	64
51. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Strimanche Sanguinea</i>	65
52. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Thaumatococcus daniellii</i>	66
53. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Piciostachya Pruinosa</i>	67
54. แสดงลักษณะของค้ำาสกุล <i>Donax</i>	68

คำนำ

ไม้ประดับจัดเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ และมีความสำคัญเกี่ยวข้องกับมนุษย์มาเป็นเวลานานแล้ว โดยมักพบเห็นมีการนำไม้ประดับเข้ามาร่วมในกิจกรรมการตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มสีสันและบรรยากาศให้แก่สถานที่นั้น ๆ ซึ่งทำให้เกิดความสวยงามและเพิ่มความน่าอยู่อาศัย

กล้าจัดเป็นไม้ประดับชนิดหนึ่งที่มีความสวยงามในด้านรูปร่าง ลักษณะ และสีสันต่าง ๆ ของใบ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น การนำเอาส่วนต่าง ๆ ของกล้ามา รับประทานเป็นอาหารได้ และในกล้าบางชนิด ได้แก่สกุล *schumannianthus* เป็นพันธุ์พื้นเมืองที่นำเข้ามาตากแดดเพื่อใช้เป็นยาลดไข้ แก้อ่อนใน ระบายน้ำ แก้อัก หรืออีสุกอีใส และในปัจจุบันมี การนำกล้ามาทำเป็นเครื่องจักรสาน แบบต่าง ๆ

สำหรับการปลูกเลี้ยงกล้าในประเทศไทย พบว่ามีการปลูกกันมานานแล้ว ในแถบจังหวัดสระบุรี ชุมพร กระบี่ ซึ่งในปัจจุบันมีการปลูกกล้ากันอย่างแพร่หลายเพราะมีประโยชน์มากมาย ทั้งที่ใช้ในการจัดสวนและใช้ในการตกแต่งบ้านหรือนำมาประดิษฐ์เป็นเครื่องจักรสาน จึงเห็นความจำเป็นในการศึกษาและรวบรวมพันธุ์ จำแนกลักษณะประจำสกุลต่าง ๆ ของกล้า เพื่อให้สะดวก และง่ายแก่การค้นคว้าของเกษตรกรและผู้ที่จะสนใจปลูกเลี้ยงกล้าต่อไป

วัตถุประสงค์ที่คาดว่าจะได้รับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาและรวบรวมพันธุ์กล้าจำนวน 10 สกุล
2. เพื่อศึกษารูปร่างลักษณะของกล้าสกุลต่างๆ
3. เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเบื้องต้นสำหรับการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพันธุ์กล้าต่อ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถรวบรวมพันธุ์กล้าในสกุลต่างๆ ได้ 10 สกุล
2. สามารถจำแนกพันธุ์โดยอาศัยส่วนประกอบของต้น และลักษณะพันธุ์กล้าแต่ละสกุลได้
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สามารถศึกษาค้นคว้าใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การตรวจเอกสาร

กล้า

ชื่อสามัญ	: Calathea
ชื่อทางวิทยาศาสตร์	: Calathea Picturata
ชื่อพฤกษศาสตร์	: Schumamianthus dichotomus Gagnop
ชื่อวงศ์	: Marantaceae
ชื่ออื่น ๆ	: กลุ่ม พุทธรักษา น้ำ ก้านพร้าว(กลาง) แห้ง (เหนื่อ) บูแมจีจะโอ (มาดาฮู) (สวัดดี. 2526)

ไม้ประดับวงศ์กล้า หรือ Marantaceae Family ทั้งที่เป็นของไทยและต่างประเทศ มีอยู่ด้วยกัน 30 สกุล (genus) นับได้ประมาณ 400 ชนิด (สวัดดี. 2526)

พืชสกุล Marantaceae หรือกล้า มีถิ่นกำเนิดในเขตร้อนทั้งในประเทศไทย เช่น สระบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ เป็นต้น และในแถบประเทศอเมริกาใต้ มักขึ้นตามป่าชื้นซึ่งมีแสงรำไร มีดิน และเป็นตม หรือมีน้ำท่วมขังบ้าง (ประจิต. 25326.)

พืชสกุล (Genus) maranta หรือที่เขารู้จักกันว่าเป็นพวกสาครเป็นไม้ในตระกูล Marantaceae เช่นเดียวกับสกุล calather หรือพวกกล้า ไม้ทั้งสองสกุลนี้มีลักษณะที่คล้ายเคียงกันมากมักจะรวมกันอยู่เสมอ ทั้ง Maranta และ Calather มีถิ่นกำเนิดในอเมริกาเขตร้อน Maranta เป็นพืชที่มีลำต้นทอดอยู่เหนือดิน ลำต้นกลมขนาดเล็กแตกใบอ่อนตรงเป็นลำต้นต่อไปได้ ส่วนใต้ดินมักมีหัวลำต้นที่มีอายุมากอาจมีไหลเจริญเติบโตเป็นต้นใหม่ (สมพงษ์. 2525) และบริเวณลำต้นใต้ดินเป็นที่สะสมอาหาร และมีใบเกล็ดคลุมไว้เป็นช่วงซ้อนเหลื่อม (วิทย์. 2536)

พืชสกุล marantaceae หรือกล้ามีใบเล็กกลมรีปลายใบแหลม โคนใบมน หรือมีลักษณะเหมือนใบหอกก็มีพื้นใบเป็นสีเขียวอ่อน เขียวอมแดง หรือแดงขาวก็มี ดอกของ maranta เป็นช่อ ก้านดอกยาวแต่ช่อ ประกอบด้วยดอกขนาดเล็กสีขาว ไม่ค่อยมีความสวยงามมากนัก (สารานุกรมไม้ประดับแห่งประเทศไทย. 2525) กล้าจัดเป็นไม้ประเภทดูใบมากกว่าเพราะลักษณะใบมีความสวยงาม (ชมรมพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ. 2529) กล้าที่เป็นพันธุ์ไม้ที่นำมาจากต่างประเทศ นั้นมีลำต้นใต้ดิน สีสรรของใบตลอดจนขนาดของใบและกอทรงพุ่มใบแตกต่างกันไปตามขนาดพันธุ์ ซึ่งมีขนาดความสูงเพียง 6 นิ้วจนถึง 3 ฟุตครึ่งก็มี ส่วนใหญ่อยู่ในระดับอุณหภูมิ 55 - 65 องศาเซลเซียสมีขนาดใบใหญ่ สีกุหลาบ สีเหลือง สีเขียวมะกอก นับเป็นไม้ที่ใช้เหมาะกับการจัดสวนภายในได้ร่มเงาได้อย่างดีด้วยลีลาและลูกเล่น ตลอดจนคุณสมบัติที่ดีเลิศเชิงตกแต่งฉากที่จะหาพรรณไม้อื่นใดที่มีลวดลายบนผิวใบคล้ายใบกล้าได้ (ณีจ. 2539)

ลักษณะนิสัยคล้ายนั้นชอบที่มีแสงรำไร อยู่ในร่ม และต้องการความชื้นสูงจึงสามารถแตกกอได้อย่างสวยงาม (ประชิด. 2526)

พืชสกุลกล้า (Maranta) สามารถเป็นยาสมุนไพรได้ด้วยเมื่อนำเหง้ามาตากแห้งเป็นยาเย็นแก้พิษไข้ ปวดบวม แก้อ่อนในกระหายน้ำ ลดความร้อนในร่างกาย แก้ไขรากลด หัด เหือด ฝี คาย และอีสุกอีใส ส่วนลำต้นใช้สานเสื่อปูนั่งนอนได้ (นันทวันและคณะ. 2539)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้นเป็นพืชพวกใบเล็กเดี่ยวพวกไม้เนื้ออ่อน อายุหลายปี มีหัว (tuber) หรือเหง้า (rhizome) สามารถแตกหน่อต่อไปได้ (อุไร. 2538) การเจริญเติบโตของลำต้นแตกเป็นกอลำต้นมีความสูงประมาณ 1-2 เมตร ลำต้นเป็นไม้อวบนำออกใบเป็นก้านหุ้มลำต้นสลับกัน (เต็ม. 2523)

ลักษณะของลำต้นที่ดีมีหลักการในการพิจารณาดังนี้ คือ

1. ลำต้น ควรมีลำต้นตั้งตรงเตี้ย มีเหง้า (rhizome) หรือหัว (tuber) ได้ดินแตกหน่อได้ (บรรณาธิการสำนักพิมพ์บ้านและสวน. 2540)
2. ใบ เป็นใบเดี่ยวออกเรียงสลับ มีก้านใบหุ้ม บางพันธุ์ก้านใบจะมีแผ่นคล้ายปีกยื่นออกมาใบมีหลายรูป ทั้งรูปไข่ (ovate) รูปรี (elliptic) รูปขอบขนาน (oblong) หรือรูปไข่แกมรูปขอบขนาน เป็นต้นโคนใบมีหลายลักษณะ ส่วนมากจะมนกลม (rounded) หรือป้าน (obtuse) ปลายใบแหลม (acute) หรือเรียวแหลม (acuminate) หรือแหลมรวบ (cuspidate) (อุไร. 2538) แผ่นใบแบ่งเป็นสองข้างไม่เท่ากันโดยมีด้านหนึ่งใหญ่กว่าจึงคล้ายกับว่าใบเบี้ยว เมื่อใบยังอ่อนส่วนใหญ่จะหุ้มด้านเล็กไว้ การจัดเรียงเป็นแบบขนานขนานกัน (pinnate parallel) จากชั้นกลางใบที่โปร่งออก ลักษณะใบที่โปร่งออกเห็นได้ชัดประการหนึ่งก็คือบริเวณรอยต่อระหว่างก้านใบและก้านใบจะโปร่งออก (pulvinate) มีหน้าที่ควบคุมการเคลื่อนไหวของใบ ในตลอดกลางวันใบของพืชจะกางออก แต่พอลงคืนใบจะแสดงอาการกลับ โดยห่อตั้งขึ้นคล้ายกับการพนมมือ จึงมักเรียกพืชวงศ์นี้ว่า “ Prayer plant “ (อุไร. 2538)
3. ดอก ออกเป็นช่อบริเวณยอดอ่อนจากซอกก้านใบ ดอกจะออกเป็นคู่จากแกนช่อดอก (distichous) หรืออาจเรียงสลับกันเป็นวง (บรรณาธิการสารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย. 2540) มีกลีบเลี้ยง 3 กลีบไม่เชื่อมติดกัน ชั้นของกลีบดอกเป็นท่อสั้นๆ แบ่งเป็น 3 กลีบ มีเกสรตัวผู้จำนวนมาก แต่สมบูรณ์เพียง 1 อัน ส่วนที่เป็นหมันเป็นแผ่นเล็ก ๆ คล้ายแผ่นหนังหรือกลีบดอก เกสรตัวผู้ 1 อันและสมบูรณ์ ลักษณะโค้งมีฝักหรือหมวกหุ้มอยู่ เมื่อดอกบาน เกสรตัวผู้จะปลิวตกลงบนแท่นเกสรตัวเมีย หรืออาจมีเมลงมาเคล้าที่เกสรตัวผู้เพื่อให้น้ำหวาน ซึ่งจะเข้าไปหุ้มกลีบดอกและองเกสรตัวผู้บนตัวเมลงก็ลงบนยอดเกสรตัวเมียได้ (อุไร. 2538) ลักษณะของช่อดอกมี 4 แบบคือแบบช่อกระจุกอยู่ปลายก้าน แบบช่อเชิงลด (สมพงษ์. 2525)
4. ผล ไม้ไม่ค่อยพบเห็นมากนัก ผลของพืชวงศ์นี้มี 2 ลักษณะคือผลแห้ง เมื่อแก่จะแตกออกหรือไม้แตกและผลมีเนื้อนุ่ม ภายใน 1 ผลมีเมล็ด 1-3 เมล็ด ซึ่งมักมีเชื้อหุ้มเมล็ดติดอยู่

ลักษณะของกล้า แต่ละสกุลที่มีลักษณะของใบ ดอก และผลต่างกัน คือ

สกุล Calathea

เป็นพวกไม้เนื้ออ่อน มีอายุหลายปี มีเหง้าเลื้อยไปตามผิวดิน หรือ เป็นหัวใต้ดิน ลำต้นตั้งตรงอยู่เหนือดิน ตั้งแต่เตี้ยจนสูง ถึง 4 เมตร และไม้แตกกิ่งก้านสาขา

ใบ. เป็นรูปไข่ รูปรี หรือรูปไข่กลับ โคนป้าน หรือกลม หรือสอบ โคนต้นมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น ดอก. มีช่อดอกแบบ Spike มีทั้งช่อกลมและช่อแบน ช่อดอกแน่น มีกาบรองดอก ตั้งแต่ 2 ชั้นไป จัดเรียงเป็นวงสลับกัน และเป็นแถบแนวระนาบ ผิวกาบอาจเกลี้ยงหรือมีขนเล็กน้อย ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยงไม่เชื่อมติดกัน ชั้นของกลีบดอกเป็นท่อ แบ่งเป็นกลีบ 2 – 3 กลีบ โดยมี 1 กลีบที่โค้งงอลง มีสีไม่สะดุดตา (วิทย์. 2536) ในสกุล Calathea บางพันธุ์มีช่อดอกที่มีสีส้มสวยงามจะใช้เป็นไม้ตัดดอกได้ หรือปลูกไว้สำหรับเป็นไม้มงคลเพื่อให้เป็นสิริมงคล (ชมรมพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ. 2529)

ผล. เมื่อแก่จะแตกออก มีเมล็ดแข็ง ผิวหยาบ 1-3 เมล็ด ซึ่งเชื่อมหุ้มเมล็ดสีขาว.

สกุล Ctenenthe

มีลักษณะคล้ายสกุล Calathea แตกต่างกันที่มีลำต้นเดี่ยว สามารถแตกกิ่งก้านได้ มีเหง้าอยู่ใต้ดิน

ใบ. จะแตกจาก โคนต้นที่จุดเดียวกันเป็นรัศมี (rosette)

ดอก. ออกดอกครั้งละ 1 ช่อ หรือมากกว่า มีช่อดอกค่อนข้างยาว และแน่น เป็นช่อแบบ raceme หรือ spike ช่อดอกมักบิด ดูคล้ายกับออกเพียงก้านเดียว มีกาบรองดอกย่อยสีเขียวหนาคล้ายแผ่นหนังซ้อนกัน ดอกย่อยแต่ละดอกมีกลีบเลี้ยง

3 กลีบ รูปแคบ มีกลีบดอก 3 กลีบ เช่นกันแต่สั้น ปลายกลีบ โค้งงอลง มีเกสรตัวผู้ที่เป็นหมันเป็นแผ่นเล็ก ๆ มีกลีบดอก 2 กลีบสีม่วงแดงสะดุดตา มีเกสรตัวเมีย 2 อันเป็นรูปกรวย

ผล. เมื่อแก่จะแตกออก ภายในมีเมล็ดรูปรี ผิวเกลี้ยงมีเชื้อหุ้มเมล็ด

สกุล Donax

เป็นพืชมีอายุหลายปี มีลำต้นตั้งตรง เรียว สูงได้ตั้งแต่ 5 เมตร

ใบ. เป็นรูปไข่มีวงรี มีเส้นใบจำนวนมากเรียงขนานกัน ก้านใบกลมมีกาบใบแผ่หุ้ม โคนต้น ซึ่งยื่นออกมาเป็นแผ่นบาง ๆ

ดอก. มีช่อดอกแบบ Panicle แตกกิ่งก้านดอกย่อยได้ 2 – 4 คู่ มีกาบรองรับช่อดอกย่อยมีกาบรองรับ ซึ่งมีลักษณะแคบโค้งงอเข้าด้านใน คู่ดอกย่อย แต่ละคู่มีก้านดอกยาวไม่เท่ากัน ดอกย่อยมีสีขาว ชั้นของกลีบดอกเป็นท่อยาว แบ่งเป็นกลีบเล็ก ๆ สั้นกว่ากลีบเลี้ยง ซึ่งแคบ แต่มี ขนาดเท่ากัน และเชื่อมติดกัน มีเกสรตัวผู้ที่เป็นหมัน 2 อัน ส่วนเกสรตัวผู้ที่สมบูรณ์จะยื่นออกมาติดกับกลีบดอก

ผล. กลม มีผิวเกลี้ยง เมื่อแก่จะไม่แตก ภายในมี 1 – 3 เมล็ด แต่ละเมล็ดไม่มีเชื้อหุ้มเมล็ด

สกุล Maranta

มีเหง้าใต้ดินที่มีแป้งสะสมอยู่ เหง้าจะโปร่งพองออก มีข้อและตาเห็นได้ชัดเจน ขนาดใหญ่ และเจริญทอดเลื้อยไปตามผิวดิน มีลำต้นเหนือดิน อาจตั้งตรงหรือทอดเลื้อย

ใบ. เป็นรูปขอบขนานถึงรูปรี ก้านใบเรียวเล็ก มีกาบใบหุ้มบริเวณโคนต้น

ดอก. ออกตั้งแต่ 2 ช่อขึ้นไป ในแต่ละต้น แต่ละก้านมีดอกย่อยเป็นคู่ มีกาบรองคล้ายแผ่นกระดาษติดอยู่ ดอกย่อยสมมาตรทั้งสองข้างเมื่อแบ่งครึ่งเพียงด้านเดียว กลีบเลี้ยงบาง มีขนาดเท่ากัน และไม่เชื่อมติดกัน มีเกสรตัวผู้เป็นหมัน 2 อัน เป็นแผ่นเล็ก ๆ คล้ายกลีบดอก เห็นได้ชัดเจน เกสรตัวเมียเป็นรูปกรวยเปิดออก

ผล. มีกลีบเลี้ยงติดอยู่ เมื่อผลแก่จะไม่แตกออก ภายในผลมี 1 เมล็ด ซึ่งมีเชื้อหุ้มเมล็ดติดอยู่

สกุล Phynium

เป็นไม้เนื้ออ่อนมีอายุหลายปี สามารถแตกกิ่งก้านได้ ลำต้นตรงขึ้นเป็นพุ่มแน่น

ใบ. มีก้านใบยาว ใบค่อนข้างหนา โดยเฉพาะใต้ใบบริเวณเส้นกลางใบจะหนามาก โคนต้นจะมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ดอก. แต่ละช่อมี 1-3 คู่ดอก กาบรองดอกย่อยเป็นรูปไข่หรือรูปขอบขนาน มักหลุดร่วงไป กลีบเลี้ยงค่อนข้างยาว ชั้นของกลีบดอกเป็นท่อแคบ ๆ แบ่งกลีบเป็นรูปขนาน ซึ่งติดกับชั้นของกลีบเลี้ยง มาเกสรตัวผู้ที่เป็นหมัน 2 อัน เป็นแผ่นเล็ก ๆ คล้ายกลีบดอก

ผล. มีเปลือกแข็ง เมื่อแก่จะแตกออก ภายในมี 3 เมล็ด มักฝ่อในเมล็ด 1-2 เมล็ด ผิวเมล็ดเป็นร่อง.

สกุล Schumannianthus

ลักษณะของสกุลนี้คล้ายสกุล Donax มาก เป็นพุ่มไม้เนื้ออ่อน สามารถแตกกิ่งก้านได้อยู่เป็นจำนวนมาก เจริญเติบโตเป็นพุ่มสูงตั้งแต่ 1.5 เมตรขึ้นไป

ใบ. เป็นรูปขอบขนาน หรือรูปขอบขนานแกมรูปใบหอก

ดอก. ลักษณะของดอกออกเป็นคู่มีขนาดใหญ่ กลีบเลี้ยงไม่เชื่อมติดกัน กลีบดอกแคบ เกสรตัวผู้เป็นท่อ ส่วนเกสรตัวผู้ที่เป็นหมันเป็นแผ่นเล็ก คล้ายกลีบดอก แต่มีขนาดไม่เท่ากัน

ผล. คล้ายรูปกรวยหัวกลับ เมื่อแก่จะแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม ไม่แตกออก ภายในผลมี 2-3 เมล็ด

สกุล Stachyphrynium

เป็นไม้เนื้ออ่อน อายุหลายปี ลำต้นตั้งตรง มีเหง้าทอดเลื้อยอยู่ใต้ดิน

ใบ. เรียวยาว มีขอบใบเรียบ เส้นใบเรียงแบบขนนก เส้นกลางใบโปร่งนูน รูปมีหลายลักษณะ ก้านใบยาว

ดอก. มีช่อตั้งตรง มีกาบรองดอกย่อยเรียงซ้อนกันเป็นแถว ในแนวเดียวกัน มีดอกย่อย 1 – 5 คู่ กลีบเลี้ยงมีขนาดเท่า ๆ กันไม่เชื่อมติดกัน ก้านเกสรตัวเมีย

ผล. เมื่อแก่จะแตกออก ภายในมี 2 - 3 เมล็ด ผิวเมล็ด ผิวเมล็ดเกลี้ยง ภายในแบ่งเป็น 2 ซีก.

สกุล Stromanthe

มีเหง้าทอดเลื้อยไปตามผิวดิน มีลำต้นเหนือดิน สูงตั้งแต่ 1 – 3 เมตร

ใบ. เป็นรูปไข่หรือรูปรี หรือรูปขอบขนานแกมรูปไข่ ก้านใบสั้น มักมีกาบใบหุ้มตรงบริเวณโคนต้น

ดอก. ลักษณะของช่อดอกพืชสกุลนี้ ช่อดอกโปร่ง ดอกย่อยมีสีแดงสด มีกาบรอง รับช่อดอกที่หลุดร่วงง่าย หรือ อาจติดอยู่ด้านล่าง ของช่อ มีลักษณะเป็นรูปถ้วย หรือเป็น กลีบเลี้ยงเป็นรูปไข่ หรือรูปขนาน ไม่เชื่อมติดกัน มีกลีบดอก 3 กลีบ แคบกว่ากลีบเลี้ยง มีเกสรที่เป็นตัวผู้เป็น หมัน 2 อัน อาจติดกับกลีบเลี้ยงหรือหุดหายไป เกสรตัวเมียเป็นรูปกรวย

ผล. เมื่อแก่จะแตกออก ภายในมีผลมีเมล็ด 1 เมล็ด กลมผิวเรียบ สีดำหรือสีน้ำตาล และมีเยื่อหุ้มเมล็ด

สกุล Thalia

เป็นพืชน้ำหรือกึ่งพืชน้ำ อายุหลายปี มีเหง้าใต้ดิน ลำต้นเหนือดินสูงถึง 3 เมตร

ใบ. ไม้ตกลูก ใบเป็นรูปไข่หรือรูปใบหอก ใบขนาดหลายกระดาษ ก้านใบยาว แตกออกจากโคนต้นเป็นรัศมีและโค้งงอ

ผล. เมื่อแก่จะไม่แตก ภายในมีเพียง 1 เมล็ด รูปกลมหรือรี ผิวเกลี้ยง แบ่งเป็น 2 ซีก และมีเยื่อหุ้มเมล็ดติดอยู่

สกุล Thaummatococcus

เป็นไม้เนื้ออ่อน อายุหลายปี มีเหง้าเลื้อยอยู่ใต้ดิน

ใบ. เป็นรูปไข่หรือรูปขอบขนาน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบกลม

ดอก. มีช่อดอกแบบ Spike ออกจากกาบใบ กาบรองดอกออกเป็นรูปไข่ ถึงรูปขอบขนาน ดอกย่อยออกเป็นคู่ กลีบเลี้ยงมีขนาดเล็ก ชั้นของกลีบดอกเป็นท่อสั้น ๆ กลีบดอกเป็นขนาน ปลายกลีบแหลม

ไม้เชื่อมติดกับกลีบเลี้ยงมีขนาดประมาณ 1.5 เซนติเมตร มีแผ่นเกสรตัวผู้ที่เป็นหมันยื่นออกมาจำนวน 4 อัน

ผล. มีสีเทา เข้มถึงดำ เมื่อแก่จะไม้แตกออก ภายในเมล็ดแข็งรูปไข่

การปลูกเลี้ยง

ธรรมชาติของกล้วยไม้ขึ้นตามป่าชื้นที่มีดินและหรือมีน้ำขัง เจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศ อากาศเย็น (18-30 องศาเซลเซียส) ความชื้นสูง แสงรำไร ลมโกรกน้อย แต่ก็มีบางสกุลที่ทนอุณหภูมิต่ำ มาก ๆ ได้ใบของกล้วยไม้จะไวต่อแสงแดด ความชื้น และอุณหภูมิของสภาพแวดล้อมมากเมื่ออยู่ในสภาวะที่เหมาะสม เช่นในฤดูฝน ใบจะมีสีส้มและลวดลายสวยงาม แต่ถ้าได้รับแสงแดดจัดขณะที่มีความชื้นใน อากาศน้อย และมีอุณหภูมิสูง เช่นในฤดูร้อนหรือฤดูหนาว จะทำให้เกิดรอยไหม้บนใบหรือขอบใบแห้ง (บรรณาธิการสำนักพิมพ์บ้านและสวน.2540)

วัสดุปลูก

ควรเป็นดินปนทราย มีอินทรียวัตถุปนบ้างเล็กน้อย โดยนำดินผสมทั่วไปที่ขายตามท้องตลาดมา ผสมใหม่กับทราย ขุยมะพร้าว และปุ๋ยคอก แกลบหุ ขุยไผ่ อย่างละ 1 ส่วน ถ้าต้องการให้ดินโปร่งขึ้นควร ผสมแกลบเพิ่มอีก 1 ส่วนแล้วคลุกเข้าให้เข้ากัน หรือนำทราย ขุยมะพร้าว และปุ๋ยคอก อย่างละ 1 ส่วนมา ผสมกับดิน 4 ส่วนก็ได้

วิธีปลูก

1. นำดินผสมที่เตรียมไว้ใส่ลงในภาชนะที่ต้องการปลูก ซึ่งมรขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 – 15 เซนติเมตร โดยใส่ประมาณครึ่งหนึ่งของภาชนะ
2. นำส่วนเหง้าหรือหัวที่ต้องการปลูก ซึ่งมีใบคิอยู่ 3 – 3 ใบ วางลงในภาชนะที่เตรียมไว้แล้ว ใส่ดินกลบเหง้าหรือหัวพอมิด กดดินให้แน่นพอที่จะยึดส่วนเหง้าไว้ได้ รดน้ำให้ชุ่มแต่ไม่ และเกินไป
3. นำต้นที่ปลูกไปไว้ในบริเวณที่มีแสงแดด และมีลมโกรกน้อย เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำระเหย ออกจากใบมากเกินไป หรือถ้าผู้ปลูกเลี้ยงท่านใดมีโรงเรือนสำหรับปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ ก็นำ มาไว้ร่วมกันได้
4. ตรวจสอบน้ำวันละ 1 ครั้งให้ชุ่มทุก ๆ เช้า ยกเว้นในฤดูฝน แต่ในฤดูร้อนหรือในฤดูหนาว ต้อง หมั่นดูแลให้ดินและอากาศมีความชื้นสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงบ่าย ควรสเปรย์น้ำใน อากาศเพิ่มบ้าง

หลังจากปลูก ใบของกล้วยไม้จะงอให้ยวบง้าง ควรหมั่นสเปรย์น้ำอยู่เสมอจนกว่าต้นจะตั้งได้ซึ่งใช้ เวลาประมาณ 2 – 3 สัปดาห์ โดยตั้งแดดจาก ใบจะกางออก และเริ่มผลิใบใหม่ขึ้น (อุไร. 2538)

การปลูกในกระถางเพื่อประดับภายในและภายนอกอาคาร

ควรใช้กระถางทรงสูง ขนาด 8–14 นิ้ว ใช้ปุ๋ยคอก หรือ ปุ๋ยหมัก แกลบผุ : ดินร่วน อัตราส่วน 1:1:1 ผสมดินปลูก ควรเปลี่ยนกระถาง 1–2 ปี ต่อครั้ง เพราะการขยายตัวของรากและการแตกกอแน่นเกินไป และเพื่อเปลี่ยนดินปลูกใหม่ ทดแทนดินปลูกเดิมที่เสื่อมสภาพ ถ้าปลูกเพื่อประดับภายในอาคาร ควรได้รับแสงแดดบ้างอย่างน้อย 3–5 วันต่อครั้ง (วิทย์. 2536)

การขยายพันธุ์

พืชในวงศ์นี้สามารถขยายพันธุ์ได้ 2 วิธี คือ การเพาะเมล็ด และการแบ่งเหง้าที่โตเต็มที่มาปลูกใหม่ (vegetative propagation) ผู้ปลูกเลี้ยงส่วนมากนิยมใช้วิธีการแบ่งเหง้ามากกว่าการเพาะเมล็ด เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่าย ไม่ยุ่งยาก และรวดเร็วกว่า การขยายพันธุ์ควรกระทำเมื่อพบว่าต้นกล้ามีกอแน่น ใบเล็กลง และมีจำนวนมากขึ้น แสดงว่าหัวหรือเหง้าพร้อมที่จะตัดแบ่งได้แล้ว ปกตินิยมปฏิบัติในช่วงฤดูร้อนจนถึงฤดูฝน

ขั้นตอน

1. นำเหง้าที่โตเต็มที่ออกจากกระถางปลูกเดิม เขย่าเบา ๆ ให้ดินหลุดออกเพื่อสังเกตตำแหน่งของเหง้า
2. ล้างเหง้าให้สะอาด แล้วใช้มีดที่คมและสะอาดตัดเหง้าเป็นส่วน ๆ โดยให้มีใบติด 2–3 ใบ
3. ทาบริเวณบาดแผลด้วยปูนแดงที่ใช้กินกับหมาก หรือทาด้วยยาเร่งรากเพื่อป้องกันการเน่า
4. นำเหง้าที่เตรียมไว้มาปลูกตามวิธีข้างต้น

หลังจากปลูก ใบของพืชจะแสดงอาการเหี่ยว เนื่องจากรากยังมีจำนวนน้อย ไม่สามารถดูดน้ำให้พอกับการคายน้ำ จึงต้องตัดใบทิ้งบ้าง เพื่อลดการคายน้ำ

การเพาะเมล็ดไม่เป็นที่นิยมเพราะว่าพันธุ์กล้าในประเทศไทยไม่สามารถออกเมล็ดได้ (อุไร.2538)

การดูแลรักษา

1. การให้น้ำ ควรให้น้ำทุกวันเพราะลักษณะพันธุ์กล้ามักชอบน้ำ จึงควรรดน้ำเพื่อให้ดินชุ่มตลอดจึงสามารถเจริญเติบโตได้ดี
2. การให้ปุ๋ย

นิยมใช้ปุ๋ยเกล็ดที่ใช้กับกล้วยไม้และไม้ประดับอื่น ๆ โดยใช้สูตรไนโตรเจนสูง คือ สูตร 30–20–10 กับยูเรีย (46–0–0) ผสมกันในอัตราส่วน 1 : 1 แล้วนำมาละลายน้ำรดทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในตอนเช้า และยังมีผู้ปลูกเลี้ยงบางท่านใช้ปุ๋ยประเภทปลดปล่อยช้า (Slow release)

เช่น ออสโมโคต (ชื่อการค้า) นิวตริโคท (ชื่อการค้า) ซึ่งจะให้ผลดีกว่าปุ๋ยเกล็ดมาก โดยเฉพาะคล้ำดอก แต่ราคาค่อนข้างแพง

3. การตัดแต่ง

หมั่นตัดในที่เป็นโรค ถูกแมลงทำลาย หรือใบที่ชีกขาดทิ้งบ้าง เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมโรค หรือเป็นที่อาศัยของแมลงต่าง ๆ และยังช่วยให้เจริญเติบโตผลิใบใหม่ได้เร็วขึ้น

4. การกำจัดวัชพืช

ควรบำรุงรักษาอย่าให้มีวัชพืชขึ้นในกระถาง เพราะถ้าปล่อยให้วัชพืชขึ้นมาก ๆ ขะแยงอาหารจากต้นกล้าที่ปลูก ทำให้เจริญเติบโตไม่ดี เมื่อพบวัชพืชขึ้นก็ควรจะถอนออกเสียอย่าปล่อยให้

โรคและแมลงศัตรูของกล้า

โรค

1. โรคใบจุดสนิมเป็นปัญหามาก โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวระบาดมาก

สาเหตุ - เกิดจากเชื้อรา

อาการ - เมื่อเริ่มระบาด ใบกล้าจะมีจุดเล็ก ๆ สีเหลือง และขยายใหญ่ขึ้น ตรงกลางแผลจะเป็น สีน้ำตาล แผ่กระจายทั่วไป

2. โรครากเน่า (Root rot) พบมากในฤดูฝน โดยเฉพาะเหง้าหรือหัวที่นำมาปลูกใหม่

สาเหตุ - เกิดจากดินปลูกแน่น สังกะสี เกเมื่อรดน้ำแล้วน้ำจะซึมผ่านช้า ดินแฉะ

จนทำให้เกิดคราบตะไคร่น้ำเกาะอยู่ที่ผิวดินและบริเวณใกล้เคียง

3. แมลงและศัตรูอื่น แมลงที่เป็นศัตรูของกล้าที่พบมากได้แก่ เพลี้ยแป้ง ตั๊กแตน หนอนบู่แมงมุม และไรแดง

1. เพลี้ยแป้ง (Mealy bugs) ระบาดมากในฤดูหนาวถึงฤดูร้อน มีลักษณะคล้ายแป้งสีขาว ปุย เกาะอยู่ตามใต้ใบหรือโคนก้านใบ แล้วดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบ ทำให้ใบเป็นจุดด่างสีเหลือง และใบเล็กลง

2. ไรแดง (Red spider mites) หรือเรียกว่า แมงมุมแดง รูปร่างกลม ขนาดเล็กมาก ตัวอ่อนสีขาวถึงเหลืองอ่อน มี 6 ขา คล้ายกับแมลงทั่วไปแต่ ไรแดงไม่มีหนวด เมื่อโตเต็มที่ ลำตัวจะเปลี่ยนเป็นสีแดง และมี 8 ขา มีระบาดในฤดูแล้งพบมากตามใต้ใบที่ค่อนข้างแก่ บริเวณที่เกาะจะมีผงและเส้นใยสีขาว ที่พ่นออกมาหุ้มตัวเพื่อป้องกันศัตรูอื่น แล้วดูดกินน้ำเลี้ยงของใบ ทำให้พืชเป็นจุดด่างสีขาว ถ้าระบาดมากจะทำให้จุดด่าง เปลี่ยนเป็นเป็นสีน้ำตาล

3. ตั๊กแตน (Grasshopper) และหนอนบู่ ระบาดได้ทุกระยะโดยกัดกินใบให้แห้วหรือรูพรุน

4. แมลงมุม มีระบาดในฤดูแล้ง โดยชกเหยทำรังอยู่ใต้ใบ ทำให้ใบม้วน หักงอ และเจริญเติบโตได้ไม่เต็มที่

อุปกรณ์ และ วิธีการ

อุปกรณ์

1. อุปกรณ์ถ่ายภาพ
2. กระดาษพร้อมปากกา
3. สมุดบันทึก
4. ตัวอย่างของค้ำสกุลต่าง ๆ

วิธีการ

1. รวบรวมพันธค้ำในสกุลต่าง ๆ 10 สกุล
2. ถ่ายรูปพันธค้ำที่สำรวจพบ
3. ศึกษาค้ำค้ำข้อมูลจากหนังสือเพื่อจัดจำแนกลักษณะประจำพันธค้ำที่สำรวจ
4. เก็บรวบรวมข้อมูล

สถานที่ ทำการศึกษาและสำรวจ

1. ส่วนจตุจักร
2. ส่วนนนทบุรี จ. ชลบุรี
3. ส่วนหลวง ร.9

ข้อมูลที่ทำการศึกษา

ลักษณะพันธค้ำสกุลต่าง ๆ

ระยะเวลาทำการศึกษา

วันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 ถึง 20 กุมภาพันธ์ 2542

ผลการศึกษา

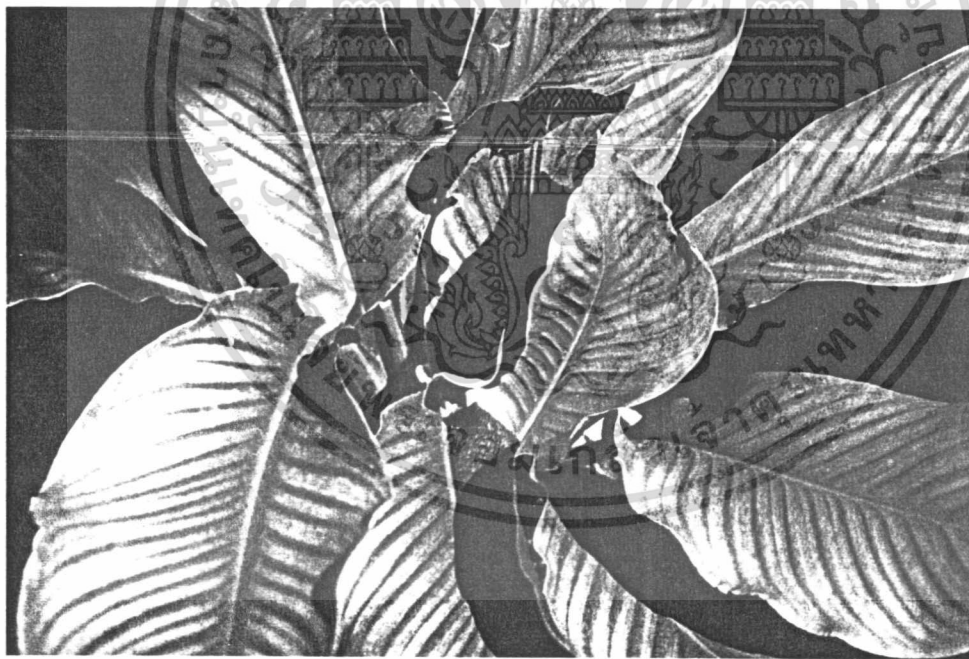
1. สกุลคาลาเธีย

ชื่อสามัญ	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea albertii</i>
ชื่อไทย	-
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	<p>ต้นสูง 40-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 50-60 เซนติเมตร ใบ รูปไข่ กว้าง 7-9 เซนติเมตร แผ่นใบเขียวและโค้งลงทรงพุ่มแผ่กว้าง ใบด้านบนสีเขียวเป็นมัน กึ่งกลางใบมีแถบหยักคล้ายหางปลาสีเขียวอมขาว ใต้ใบสีเขียวเหลืองม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลมเรียวเล็ก สีเขียว ยาว 28-35 เซนติเมตร รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาลแดง</p> <p>ดอก มีช่อดอกแบบ spike ยาว 5.5-6 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม สีเขียว ยาว 6-10 เซนติเมตร มีกาบรองดอกโค้งงอ ปลายแหลม เรียงสลับกันจำนวน 6-8 กาบ สีเขียวอ่อน ดอกย่อยมีขนาดประมาณ 1 เซนติเมตร สีขาวนวล</p>

ภาพที่ 1 แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเธีย (*Calathea*)

1.2 ชื่อสามัญ	Silver Calathea
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Calathea X argyrophylla
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 18-40 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 35-67 เซนติเมตร ใบ รูปขอบขนาน ค่อนข้างเรียว กว้าง 8-10 เซนติเมตร ยาว 28-46 เซนติเมตร แผ่นใบบิดเบี้ยวและโค้งลง ใบด้านบนสีเขียวเข้มเหลือบเงิน เส้นกลางใบเป็นร่องสีเขียว อ่อน เส้นใบย่อยนูนขึ้นระหว่างเส้นใบย่อยจึงเป็นร่องมีสีเขียวอมเทา ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบเรียว แหลม โคนใบสอบ ขอบใบเป็นคลื่นไม่เป็นระเบียบ ก้านใบสีเขียวเหลือบม่วงแดง ยาว 8-17 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่หุ้มตลอดแนวก้าน รอยต่อกับแผ่นใบมีสีม่วงแดง

ภาพที่ 2 แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.3 ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย เทพบัญชา

ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea bachemiana

ถิ่นกำเนิด แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล

ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 30-35 เซนติเมตร เจริญเติบโตเป็นพุ่มเล็กๆ

ใบ รูปหอก กว้างเพียง 2.5-4.5 เซนติเมตร ยาว 16-21 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอลงใบด้านบนสีเขียวอมเทาเหลือบเงิน เส้นกลางใบและแถบเรียวแหลมที่ออกสลับกันเป็นลายทั้งสองด้านของแผ่นใบมีสีเขียวเข้ม ส่วนบริเวณที่ใกล้ขอบใบมีสีเขียวเข้มเช่นกัน ใต้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบเรียวแหลมโคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมเล็ก มีสีเขียว ยาว 20-25 เซนติเมตร บริเวณรอยต่อกับแผ่นใบมีสีเขียวเหลือบน้ำตาลอ่อนๆ

ภาพที่ 3. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.3 ชื่อสามัญ

ชื่อไทย	เทพขดี
ชื่อวิทยาศาสตร์	Calathea bella
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 25-35 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 35-40 เซนติเมตร ใบ รูปไข่แกมรูปรี กว้าง 10-12 เซนติเมตร ยาว 18-22 เซนติเมตร แผ่นใบบิด เบี้ยวโค้งงอไม่เป็นระเบียบ ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเหลือบเงิน เส้นกลางใบและลายแถบแหลมทั้งสอง ด้านของแผ่นใบสีเขียวเข้ม ส่วนบริเวณที่ใกล้กับขอบใบมีสีเขียวเข้มเช่นกัน ใต้ใบสีเขียวอ่อน อมเทา ปลายใบแหลมโคนใบกลม ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 15-25 เซนติเมตร มีขนปกคลุม เล็กน้อย บริเวณรอยต่อกับแผ่นใบมีสีน้ำตาล

ภาพที่ 4. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.5 ชื่อสามัญ Red Zebrian, Tigrina
- ชื่อไทย -
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea ecuadoriana*
- ถิ่นกำเนิด ประเทศเอกวาดอร์
- ลักษณะทั่วไป ต้นสูงตั้งแต่ 35-75 เซนติเมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 50-72 เซนติเมตร ใบ รูปรี กว้าง 7.8-10.5 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลง ใบด้านบนเป็นก้ำมะหยี่สีเขียวเข้ม เส้นกลางใบสีเขียวอ่อนเป็นร่อง เส้นใบย่อยเป็นร่อง มีสีเขียวอ่อนเช่นกัน และนูนเด่นขึ้น สลับกับแนวร่องสีเขียวเข้ม ใต้ใบเป็นก้ำมะหยี่สีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเป็นคลื่นตามรอยนูนและร่องบนใบ ก้านใบมีสีม่วงแดง ยาว 12-15 เซนติเมตร โคนก้านมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น ดอก มีช่อดอกแบบ spike ทรงกลม ขนาด 6-6.5 เซนติเมตร ก้านช่อดอกมีสีเขียว แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยเรียงสลับกันเป็นวง กลีบดอกย่อยมีสีเหลืองอ่อนหรือสีส้ม

ภาพที่ 5. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.6 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea elliptica</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบประเทศโคลัมเบียและบราซิล
ลักษณะทั่วไป	เมื่อต้นโตเต็มที่สูงตั้งแต่ 40-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-50 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างเรียว กว้าง 8-12 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอขึ้น ใบด้านบนสีเขียวเป็นมัน มีเส้นริ้วพาดขวางทั้งสองด้านของแผ่นใบเป็นคู่เป็นระเบียบ เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีเขียวอมเทา ปลายใบเรียวแหลม โคนใบกลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 11-25 เซนติเมตร

ภาพที่ 6. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเจีย (*Calathea*)

- 1.7 ชื่อสามัญ -
- ชื่อไทย เทพอุ้มสม
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea fasciata*
- ถิ่นกำเนิด ประเทศบราซิล
- ลักษณะทั่วไป ต้นเป็นพุ่มสูง 25-35 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-45 เซนติเมตร ใบ รูปรีค่อนข้างกลม กว้าง 15-18 เซนติเมตร ยาว 15-22 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอลง ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน มีรอยย่นสีเขียวตามแนวเส้นใบ ส่วนบริเวณที่เป็นร่องมีสีเขียวอมเทา ใต้ใบสีเขียวอมเทา บางทีอาจมีสีเหลืองอมม่วงแดงเล็กน้อย ปลายใบมนมีติ่งแหลมยื่นออกมาเล็กน้อย โคนใบกลม ขอบใบเป็นคลื่นตามรอยย่นและร่องบนใบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 10-11 เซนติเมตร

ภาพที่ 7. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.8 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	กาเหว่าลาย
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea lancifolia</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 30-45 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-40 เซนติเมตร

ใบ รูปใบหอกเรียว กว้าง 5-5.5 เซนติเมตร ยาว 26-35 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนา ใบด้านบนสีเขียวอ่อนอมเหลืองเป็นมัน มีลายรูปรียาวและจุดสีเขียวเข้มเป็นรอยขนูเรียงสลับกัน ทั้งสองด้านของใบ ใต้ใบมีสีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบเป็นลอนคลื่นมีระเบียบก้านใบกลม มีเขียวเข้ม ยาว 18-20 เซนติเมตร บริเวณรอยต่อกับแผ่นใบสีม่วงแดง

ลักษณะพิเศษ คล้ายชนิดนี้สามารถนำมาปลูกในบริเวณที่มีแสงมากได้ จึงนิยมปลูกเป็นไม้ประดับ

จัดสวน

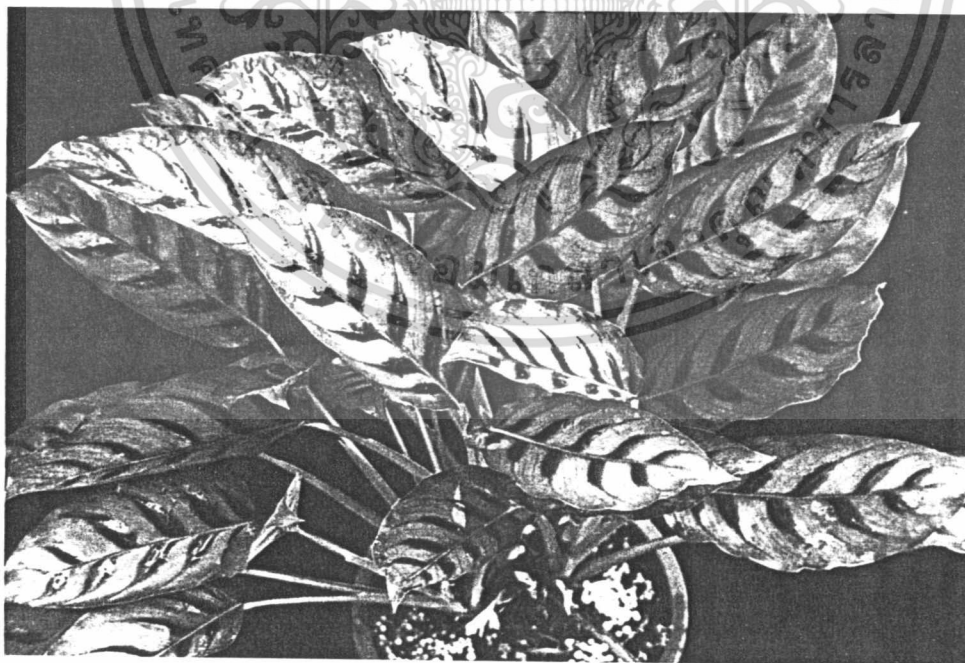

ภาพที่ 8. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเจีย (*Calathea*)

1.9 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea leopardina</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 25-40 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-56 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ กว้าง 6.5-9 เซนติเมตร ยาว 14 -20 เซนติเมตร แผ่นใบเบี้ยว ใบด้านบนสีเขียวอ่อนเหลือบเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีลายรูปริ้วสีเขียวเข้มที่นูนขึ้นทั้งสองด้านของแผ่นใบ ส่วนบริเวณใกล้กับขอบใบมีสีเขียวเรื่อๆ ใต้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบค่อนข้างเรียวแหลม โคนใบค่อนข้างสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 15-21 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น มีเส้นสีเขียวพาดยาวตามแนวก้าน โคนต้นมีสีเขียว ส่วนรอยต่อกับแผ่นใบมีสีเหลืองอ่อน

ดอก มีช่อดอกแบบ spike เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4 เซนติเมตร ยาว 4-5 เซนติเมตรออกจากโคนต้น ก้านช่อดอกสั้นมาก กาบรองดอกเรียว ปลายแหลมและโค้งงอลง เรียงสลับกันจำนวน 8-10 กาบ มีสีเขียวอ่อน ส่วนโคนกาบมีสีขาวอมเขียวอ่อน ดอกย่อยเป็นท่อนสั้นยื่นออกมาจากกาบรองดอกกลีบเลี้ยงสีขาว กลีบดอก 2 กลีบ มีสีเหลือง ขนาดประมาณ 2 เซนติเมตร

ภาพที่ 9 แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.10 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea lietzei</i> Greenster
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นขึ้นเป็นพุ่มสูง 20-30 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 36-41 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างเรียว กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 6-14 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอลง ใบด้านบนเป็นลายสีเขียวเข้มเหลือบเงิน เส้นใบย่อยย่นขึ้น กึ่งกลางใบและแนวร่องระหว่างเส้นใบย่อยสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีเขียวอ่อนเหลือบม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นอย่างมีระเบียบตามรอยย่นของเส้นใบย่อย

ภาพที่ 10. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเซีย (Calathea)

1.11 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea lindeniana</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศเปรู และตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 35-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 20-35 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างรี กว้าง 12-23 เซนติเมตร ยาว 35-40 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนาที่ตั้งขึ้น และมีรอยนูนของเส้นใบย่อย ใบด้านบนสีเขียว กึ่งกลางใบมีแถบหยักสีเขียวอ่อน ถัดออกมาทั้งสองด้านของแผ่นใบเป็นสีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อน และสีเขียวเข้มตามลำดับ ใต้ใบบริเวณกึ่งกลางใบมีสีเขียวอมเทาสลับกับสีม่วงแดงจนถึงบริเวณใกล้กับขอบใบซึ่งมีสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบกลมขอบเรียบ ก้านใบกลม ยาว 30-35 เซนติเมตร มีสีม่วงแดง และมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ภาพที่ 11. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.12 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea loeseneri</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศเปรู
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 50-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-60 เซนติเมตร

ใบ รูปรี ค่อนข้างเรียว กว้าง 12-13 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอลง ใบด้านบนมีสีเขียว มีรอยขนตามแนวของเส้นใบ กึ่งกลางใบมีสีเขียวอ่อน ใต้ใบมีสีเขียวอ่อน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบ ค่อนข้างสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบแข็งแรง ยาว 25-35 เซนติเมตร สีเขียว มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น และมีขนอ่อนปกคลุม

ดอก มีช่อดอกแบบ spike รูปรางคล้ายกรวย ยาว 6-7 เซนติเมตร ก้านดอกกลม สีเขียว มีขนยาวปกคลุม ชูสูงขึ้นจากพุ่ม ยาว 25-30 เซนติเมตร แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยเป็นแผ่นบางแหลม กาบชั้นล่างมีสีน้ำตาลอ่อนเรียงซ้อนกัน ชั้นบนเรียวแหลมชี้ตั้งขึ้น มีสีขาวเหลืองอมชมพู เรียงสลับกันเป็นวง รูปทรงกรวย ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบ สีขาว บาง และเรียวแหลมกลีบดอกกลีบหนึ่งมีแต้มสีม่วง

ลักษณะพิเศษ ในต่างประเทศนิยมปลูกคล้ายชนิดนี้เป็นไม้กระถางมาก

ภาพที่ 12. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.13 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea louisae</i>
ถิ่นกำเนิด	ในเขตร้อนของอเมริกา
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 30-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-50 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่แกมรูปรี กว้าง 5-8 เซนติเมตร ยาว 10-18 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลง ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน กึ่งกลางใบมีลายหยักสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีเขียวเหลืองม่วงแดง ปลายใบแหลมโคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบสีเขียว ยาว 28-30 เซนติเมตร มีกาบใบสีเขียวเหลืองม่วงแดงแผ่หุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาล

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ยาว 3-4 เซนติเมตร ออกจากโคนกาบใบ หรือบริเวณลำต้นเหนือดินที่แตกกิ่งใหม่ ก้านช่อดอกสั้นมาก มีกาบรองดอกย่อยโค้งงอเรียวยาวสลับเป็นวง ในหนึ่งช่อมีกาบรองดอกย่อย 5-6 กาบ ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบ มีสีขาว บอบบาง กลีบเลี้ยงมีขนาดใหญ่กว่ากลีบดอก โดยเชื่อมติดกันเป็นหลอดไหลลงจากกาบรองดอกย่อย

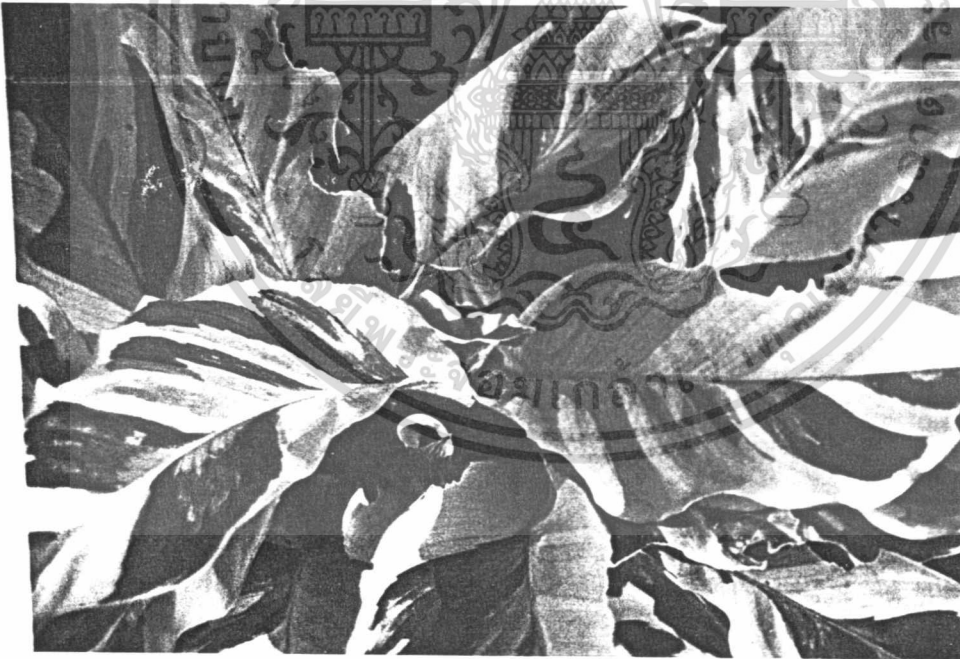
ลักษณะพิเศษ เมื่อต้นโตเต็มที่จะแตกกิ่งเกิดเป็นต้นใหม่ในบริเวณลำต้นเหนือดินที่สูงขึ้น

ภาพที่ 13. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.14.ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea louisae</i> variegated sport
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล ซึ่งได้จากการขยายพันธุ์โดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
ลักษณะทั่วไป	เจริญเติบโตเป็นพุ่มสูง 15-20 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-40 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่แกมรูปรี กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 8-15 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลงและบิดเบี้ยว ใบด้านบนสีเขียวเข้ม มีแถบด่างสีขาวอมเหลืองอ่อนและเหลืองเงิน ใต้ใบสีเขียวอมเทา เหลือบม่วงปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลม สีเขียวเหลือบม่วง ยาว 8-10 เซนติเมตร ค่อนข้างสาก โคนต้นมีกาบใบสีเขียวเหลือบม่วงหุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบมีสีเขียวเหลือบม่วงเล็กน้อย

ภาพที่ 14. แสดงลักษณะค้ำาสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.15. ชื่อสามัญ	Cigar Flower
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea lutea</i>
ถิ่นกำเนิด	ในเขตร้อนของอเมริกา
ลักษณะทั่วไป	เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่สูงตั้งแต่ 2-5 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ถึงรูปไข่กลับ กว้าง 25-30 เซนติเมตร ยาว 30-50 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนา ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีรอยขนูตรงริมเส้นใบย่อย ได้ใบสีเขียวอมเทา มีนวลสีขาวปกคลุม ปลายใบแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 50-70 เซนติเมตร และมีนวลสีขาวเคลือบ โคนต้นสีเขียวเหลืองน้ำตาล มีกาบใบแผ่นนุ่มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีเขียวอมเหลือง

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ยาว 10-13 เซนติเมตร ออกจากซอกกาบใบ บริเวณส่วนปลายลำต้น ก้านช่อดอกยาว 5-6 เซนติเมตร กาบรองดอกสีน้ำตาลเหลืองสีเขียวอ่อน ปลายกาบมีติ่งแหลม แต่ละกาบเรียวยาวเป็นวง ดอกย่อยมีสีเหลือง ยาวประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยื่นออกจากกาบรองดอก

ประโยชน์ นิยมตัดดอกเพื่อนำมาปักในแจกัน เพราะมีช่อดอกสวยงามแปลกตา

ลักษณะพิเศษ เป็นคล้าดอกที่เจริญเติบโตได้ดีในประเทศไทย แต่มักออกดอกในฤดูหนาว

ภาพที่ 15. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเซีย (Calathea)

1.16. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea majestica</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบลุ่มแม่น้ำอเมซอนในทวีปแอฟริกา และบางส่วนของประเทศโคลัมเบียในอเมริกาใต้
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูง 35-50 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 45-55 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างเรียว กว้าง 8-11 เซนติเมตร ยาว 20-25.5 เซนติเมตร แผ่นใบหนาใบด้านบนสีเขียวเข้ม มีเส้นริ้วสีเขียวพาดเฉียงเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 เส้น เส้นกลางใบสีเขียว คล้ายใบของ *Calathea elliptica* cv. *Vittata* แต่เส้นริ้วของ *Calathea majestica* เรียงตัวไม่เป็นระเบียบ ได้ใบสีม่วงแดงเมื่อแก่จะจางลงเล็กน้อย ปลายใบแหลม โคนใบกลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียวเข้ม ยาว 28-41 เซนติเมตร โคนก้านมีกาบใบสีม่วงแดงแผ่นหุ้มลำต้น

ภาพที่ 16. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.17. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea majestica</i> Princeps
ถิ่นกำเนิด	ในมลรัฐพารา (State of Para) และทางตอนเหนือของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	เจริญเติบโตเป็นกอสูงตั้งแต่ 1.5-2 เมตร

ใบ รูปรี กว้าง 16-25 เซนติเมตร ยาว 30-60 เซนติเมตร แผ่นใบหนา ใบด้านบนสีเขียวเหลืองเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน กึ่งกลางใบมีสีเขียวเข้ม ถัดออกมาทั้งสองด้านของแผ่นใบมีสีเขียวอ่อน และมีรอยย่นของเส้นใบย่อย ส่วนนอกสุดใกล้กับขอบใบมีสีเขียว ใต้ใบมีสีเขียวเหลืองม่วงแดงปลายใบเรียวแหลม โคนใบค่อนข้างป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม มีสีเขียว ยาว 90-100 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบหุ้มลำต้น

ดอก มีช่อดอกแบบ spike กลม ยาว 10-11 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม สีเขียว ยาว 10-15 เซนติเมตร แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยสีเหลืองอมเขียวเรียงสลับกันเป็นวง กลีบดอกย่อยมีสีเหลืองค่อนข้างบาง มีขนาดประมาณ 1.5 เซนติเมตร

ลักษณะพิเศษ *Calathea* ชนิดนี้เจริญเติบโตได้ดีในประเทศไทย ต้นแข็งแรงมาก

ภาพที่ 17. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.18. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	ขุนแผน
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea majestica</i> Roseo-lineata
ถิ่นกำเนิด	ในสาธารณรัฐกายอานา ประเทศโคลัมเบีย และเอกวาดอร์
ลักษณะทั่วไป	เมื่อต้นโตเต็มที่สูงถึง 1 เมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างเรียวกว้าง 7-15 เซนติเมตร ยาว 25-30 เซนติเมตร แผ่นใบหนา ใบด้านบนมีสีเขียวเข้มเป็นมัน มีลายเส้นเป็นริ้วพาดเฉียงเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 เส้น ยาวไม่เท่ากัน คล้าย *Calathea majestica* แต่ "คล้าขุนแผน" เมื่อใบยังอ่อนเส้นกลางใบและเส้นริ้วนี้มีสีแดงอ่อน เมื่อแก่จึงจางลงจนเป็นสีขาว ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียวเข้ม ยาว 35-38 เซนติเมตร โคนก้านมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ลักษณะพิเศษ แข็งแรงและเจริญเติบโตได้ดีมากทั้งที่ร่มและแสงแดดจัดเมื่อปลูกในประเทศไทย

ภาพที่ 18. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.19. ชื่อสามัญ Peacock Plant, Cathedral Window, Brain Plant
- ชื่อไทย แววมยุรา
- ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea makoyana
- ถิ่นกำเนิด แถบตะวันออกของประเทศบราซิล
- ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 25-35 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-35 เซนติเมตร ใบ รูปรี กว้าง 7-10 เซนติเมตร ยาว 12-18 เซนติเมตร ใบด้านบนสีเขียวอ่อนอมเทา เป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีเส้นใบย่อยและสายแฉกที่ปลายมนขนาดเล็กและใหญ่ มีสีเขียวอมเทา มีสีม่วงแดงบริเวณที่เป็นแฉกและเส้นใบย่อยของใบด้านบน ปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างแหลมขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีม่วงแดง ยาว 15-20 เซนติเมตร รอยต่อกับแผ่นใบมีสีเขียวเหลืองม่วงแดง
- ข้อควรระวัง
- ถ้าวัสดุปลูกแห้งจะทำให้ใบเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ต่อกับจะกลายเป็นสีน้ำตาล และแห้งตายในที่สุด
 - ถ้าอากาศมีความชื้นน้อย ใบจะลู่ลง ควรพ่นน้ำเพิ่มบ้าง จะช่วยให้ต้นมีสภาพดีขึ้นและยังช่วยกำจัดแมงมุมแดงอีกด้วย

ภาพที่ 19. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเธีย (Calathea)

- 1.20. ชื่อสามัญ -
 ชื่อไทย -
 ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea medio-picta
 ถิ่นกำเนิด ประเทศบราซิล
 ลักษณะทั่วไป ต้นสูงตั้งแต่ 30-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-60 เซนติเมตร
 ใบ รูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้าง 9-10 เซนติเมตร ยาว 18-27 เซนติเมตร แผ่นใบ
 บิดและโค้งงอลง ใบด้านบนมีสีเขียวเข้มเหลือบเงิน กึ่งกลางใบมีแถบสีขาวพาดตามแนวยาว เส้น
 กลางใบสีเขียว เส้นใบย่อยนูนขึ้นคล้ายรอยพับ ใต้ใบสีเขียวเทา ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ก้านใบ
 กลม ยาว 14-30 เซนติเมตร เมื่อยังอ่อนมีสีเขียวเหลือบม่วงแดง เมื่อโตเต็มที่จึงเปลี่ยนเป็นสีเขียวและ
 ค่อนข้างสาก โคนต้นมีกาบใบแผ่หุ้ม รอยต่อกับแผ่นใบมีสีน้ำตาลแดงอ่อนๆ

ภาพที่ 20. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเธีย (Calathea)

1.21. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea micans</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศเม็กซิโกถึงบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นเป็นพุ่มเล็กๆ สูง 15-20 เซนติเมตร

ใบ รูปรี หรือรูปขอบขนาน เรียว กว้าง 3.5-4 เซนติเมตร ยาว 9-11 เซนติเมตร แผ่นใบเขียวโค้งห่อขึ้น ใบด้านบนและเส้นกลางใบมีสีเขียว กลางใบเป็นแถบสีขาวคล้ายขนนก ใต้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างกลม ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 5 - 6 เซนติเมตร มีขนนุ่มสั้นๆ ปกคลุมอยู่

ภาพที่ 21. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.22. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea mirabilis</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย
ลักษณะทั่วไป	เจริญเติบโตเป็นพุ่มเล็กๆ สูง 30-35 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 4-5 เซนติเมตร ยาว 10-13 เซนติเมตร แผ่นใบ เบี้ยวใบด้านบนมีสีเขียวอมเทาเหลือบเงิน ขอบใบ เส้นกลางใบ และลายเรียงเฉียงจากเส้นกลางใบทั้งสองด้านมีสีเขียวเข้ม เมื่อใบยังอ่อนเส้นกลางใบมีขนอ่อนปกคลุมอยู่ ใต้ใบมีสีเขียว ปลายใบเรียวแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นมีระเบียบ ก้านใบกลมเล็ก สีเขียว ยาว 10-15 เซนติเมตร

ภาพที่ 22. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.23. ชื่อสามัญ

ชื่อไทย

ชื่อวิทยาศาสตร์

ถิ่นกำเนิด

ลักษณะทั่วไป

ใบรูปไข่แกมรูปรี กว้าง 30 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-45 เซนติเมตร
 ด้านบนสีเขียวอ่อนเป็น... กว้าง 15-20 เซนติเมตร แผ่นใบแผ่กว้าง ใบ
 แหลมโคนรูปหัวใจ ขอบใบเรียบเป็นคลื่นเล็กน้อย เติบโตสีเขียว ได้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบเรียว
 น้ำตาลและมีขนเหนียว... 15-20 เซนติเมตร มีสีเขียว รอยต่อกับแผ่นใบสี

ภาพที่ 23. ... (catathe...)

1.24. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	ค้ำเงิน
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea picturata</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูงประมาณ 30-50 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-40 เซนติเมตร

ใบ รูปรี กว้าง 8-10 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร แผ่นใบค่อนข้างหนา และโค้งงอเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเป็นมัน ขลิบสีเขียวเข้มรอบใบ ใต้ใบเป็นกำมะหยี่สีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียวเหลือบน้ำตาลแดง ยาว 40-45 เซนติเมตร

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ค่อนข้างกลม ยาว 10-12 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ช่อประมาณ 1-1.2 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม ยาว 15-20 เซนติเมตร มีสีม่วงแดง แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยเรียงซ้อนกัน ชั้นของกลีบดอกเชื่อมติดกัน มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกซึ่งค่อนข้างบอบบางอย่าง ละ 3 กลีบ

ภาพที่ 24. แสดงลักษณะค้ำเงินสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.25. ชื่อสามัญ -
- ชื่อไทย เทพวรรณ
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea picturata*
- ถิ่นกำเนิด ในเขตร้อนแถบประเทศเม็กซิโก
- ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 30-50 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-50 เซนติเมตร ใบ รูปรี กว้าง 8-10 เซนติเมตร ยาว 18-20 เซนติเมตร แผ่นใบเบี้ยว ใบด้านบนสีเขียวเข้มเหลือบเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีรอยย่นของเส้นใบย่อย บริเวณกึ่งกลางใบและทั้งสองด้านของแผ่นใบมีลายหยักสีเขียวอมเทา ใต้ใบเป็นก้านมะหยี่สีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีม่วงแดง ยาว 25-30 เซนติเมตร รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาลแดง
- ดอก มีช่อดอกแบบ spike ค่อนข้างกลม ยาว 8-10 เซนติเมตร ก้านดอกกลมสีน้ำตาลแดง ยาว 3-4 เซนติเมตร มีกาบรองดอกย่อยสีน้ำตาลแดงเรียงซ้อนกัน คล้ายช่อดอกของ *Calathea picturata* cv. *Argentea* ดอกย่อยมีสีขาว มีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกซึ่งค่อนข้างบอบบางอย่างละ 3 กลีบ
- ข้อสังเกต คล้ายชนิดนี้เมื่อยังเล็กมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Calathea picturata* cv. *Vandenheckei* เมื่อโตเต็มที่มีชื่อวิทยาศาสตร์อีกชื่อว่า *Calathea picturata*

ภาพที่ 25. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.26. ชื่อสามัญ

-

ชื่อไทย

เทพรักษา

ชื่อวิทยาศาสตร์

Calathea rosea-picta

ถิ่นกำเนิด

แถบตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศบราซิล

ลักษณะทั่วไป

ต้นสูง 15-22 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 25-30 เซนติเมตร

ใบ รูปรีจนเกือบกลม กว้าง 12-14 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร แผ่นใบหนาขึ้น

ขึ้น ใบด้านบนสีเขียวเหลืออบเงิน มีลายหยักสีขาวตรงกึ่งกลางใบและขนานกับขอบใบทั้งสองด้าน เมื่อ

ใบยังอ่อนเส้นกลางใบมีสีแดง พอแก่เปลี่ยนเป็นสีขาว เส้นใบย่อยเป็นรอยพับนูนขึ้น ใต้ใบสีม่วงแดง

ปลายใบมีติ่งแหลมเล็กๆ โคนใบค่อนข้างแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม มีสีม่วงแดง ยาวตั้งแต่

2.12.5 เซนติเมตร

ดอก มีช่อดอกแบบ spike รูปทรงกระบอก เส้นผ่าศูนย์กลาง 3 เซนติเมตร ยาว 4-9

เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม สีม่วงแดง ยาวประมาณ 5 เซนติเมตร ในช่อดอกมีกาบรองดอกย่อยสี

เขียวเป็นแผ่นเรียงสลับกันเป็นวง กลีบดอกย่อยสีขาวและสีม่วงอ่อน ส่วนกลีบเลี้ยงมีสีขาวขอบบาง

ภาพที่ 26. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.27. ชื่อสามัญ -
ชื่อไทย -
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea rosea - picta*
ถิ่นกำเนิด ประเทศเปรู
ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 50-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 60-68 เซนติเมตร
ใบ รูปรี กว้าง 15-20 เซนติเมตร ยาว 28-35 เซนติเมตร แผ่นใบหนา บิดชี้ขึ้นเล็กน้อย เส้นกลางใบด้านบนสีเขียวอ่อน ใบเป็นลายแถบสั้นๆ สีเขียวเข้มนูนขึ้น สลับกับร่องสีเขียวอ่อน ทำให้แผ่นใบย่น ถัดออกมามีลายโค้งหยักสีขาวขลิบสีเขียวเข้มขนานกับขอบใบ แล้วจางลงจนถึงริมใบ ใต้ใบสีม่วงแดงปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม มีสีม่วงแดง ยาว 25-30 เซนติเมตร รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาลแดงอ่อน มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น
- ดอก มีช่อดอกแบบ spike รูปทรงกระบอก เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 4 เซนติเมตร ยาว 8-9 เซนติเมตร ก้านช่อดอกสีม่วงแดง กลม ยาว 2-3 เซนติเมตร มีกาบรองดอกสีเขียวอ่อน ปลายแหลมขนาด 3 เซนติเมตร เรียงสลับกันเป็นวงกลม ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยงและกลีบดอกอย่างละ 3 กลีบ กลีบเลี้ยงสีขาวขอบบาง และมีขนาดใหญ่กว่ากลีบดอก
- ลักษณะพิเศษ สกุนต์สามารถเจริญเติบโตในประเทศไทยได้รวดเร็วและแข็งแรงมาก

ภาพที่ 27. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.28. ชื่อสามัญ -
- ชื่อไทย -
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea rufibarba* Fenzl.
- ถิ่นกำเนิด มลรัฐบาไฮและเอสปิริโตซานโต(Espirito Santo) ในประเทศบราซิล
- ลักษณะทั่วไป เจริญเติบโตเป็นพุ่มสูง 30-40 เซนติเมตร
- ใบ รูปหอก แฉก เรียว กว้าง 3-3.5 เซนติเมตร ยาว 18-20 เซนติเมตร แผ่นใบอ่อน เป็นคลื่นอย่างมีระเบียบ ใบด้านบนสีเขียวเข้มเหลือบเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีม่วงแดง มีขนนุ่มปกคลุมจำนวนมาก ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบแคบ ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลมเรียวเล็ก สีน้ำตาลแดง ยาว 28-32 เซนติเมตร และมีขนนุ่มปกคลุมจำนวนมาก โคนต้นมีกาบใบแผ่หุ้ม ลำต้นสีเขียวเหลือบน้ำตาลแดง

ภาพที่ 28 แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.29. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	เทพสุดา
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea splendida</i>
ถิ่นกำเนิด	ในเขตอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
ลักษณะทั่วไป	เมื่อโตเต็มที่ต้นจะสูงตั้งแต่ 70-100 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 60-100 เซนติเมตร

ใบ รูปรีแกมรูปขอบขนาน กว้าง 10-14 เซนติเมตร ยาว 30-36 เซนติเมตร แผ่นใบ เบี้ยวและหนา ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยนูนขึ้นและมีสีเขียว เข้มกึ่งกลางใบมีลายขีด ปลายแหลมสีเขียวเข้ม ขอบใบสีเขียว ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบ กลมขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 45-90 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบสีเขียวเหลือบม่วงแดงแผ่ หุ้มลำต้น และมีขนปกคลุม

ภาพที่ 29. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.30. ชื่อสามัญ -
- ชื่อไทย ไบละร้อย
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea makoyana*
- ถิ่นกำเนิด แถบประเทศกายอานา โคลัมเบีย และนิการากัว
- ลักษณะทั่วไป ต้นเป็นพุ่มสูง 10-15 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 15-20 เซนติเมตร
 ใบ ค่อนข้างกลม กว้าง 4-10 เซนติเมตร ยาว 10-13 เซนติเมตร แผ่นใบแผ่แบนเป็น
 พุ่มโค้งงอเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเหลือบเงิน ขอบใบขลิบสีเขียวเข้ม เมื่อใบยังอ่อนมีสีแดง
 เรื่อๆ จากโคนใบและจางลงเมื่อแก่ เส้นกลางใบมีสีแดง มีรอยพับของเส้นใบย่อย ได้ใบสีม่วงแดง
 ปลายใบแหลมเล็กน้อย โคนใบกลม ขอบใบเรียบ ก้านใบสั้นมาก ประมาณ 4-5 เซนติเมตร มีสีม่วงแดง

ภาพที่ 30. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.31. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	บุเรงนอง(กรุงเทพฯ), ว่านนกขวา, ว่านนกยูง (แม่ฮ่องสอน)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea veitchiana</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศเปรู
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูงตั้งแต่ 50 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-60 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ ค่อนข้างรี กว้าง 15-20 เซนติเมตร ยาว 30-35 เซนติเมตร แผ่นใบห่อขึ้นเล็กน้อย ใบด้านบนเป็นกำมะหยี่ เส้นกลางใบสีเขียวอ่อนชลิบเขียวเข้ม และมีลายขีดสีเขียวอ่อนเป็นรูปหยักโค้งสลับสีเขียวเข้ม ชลิบด้วยเส้นโค้งสีเขียวอมเทา และกลายเป็นสีเขียวจนถึงริมใบ ใต้ใบมีสีม่วงแดง ตามแนวสีเขียวเข้มของด้านบนใบ สลับกับสีเขียวอมเทา ปลายใบค่อนข้างแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นตามรอยพับของเส้นใบย่อย ก้านใบกลม ยาว 30-40 เซนติเมตร มีสีเขียวเหลืองม่วงแดง และมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ภาพที่ 31. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.32. ชื่อสามัญ -
- ชื่อไทย เทพวัชร
- ชื่อวิทยาศาสตร์ *Calathea warscewiczii*
- ถิ่นกำเนิด แถบคอสตาริกาในอเมริกากลาง
- ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 30-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-50 เซนติเมตร ใบ รูปขอบขนาน เรียว กว้าง 7-13 เซนติเมตร ยาว 19-33 เซนติเมตร ใบด้านบนเป็นกำมะหยี่สีเขียวมะกอก บริเวณกึ่งกลางใบมีแถบหยักคล้ายหางปลาสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบค่อนข้างสอบ ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลม ยาว 15-29 เซนติเมตร มีสีเขียว เหลือบม่วงแดง รอยต่อกับแผ่นใบมีสีม่วงแดง มีขนอ่อนปกคลุม และมีกาบใบแผ่หุ้มโคนลำต้น
- ดอก ช่อดอกแบบ spike ค่อนข้างกลม ยาว 3-5 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางช่อ ประมาณ 1.5 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม ยาว 4-8 เซนติเมตร มีสีเขียว เหลือบม่วงแดง ในช่อดอกมี กาบรองดอกย่อยสีน้ำตาลอมเหลืองเรียงสลับกันเป็นวง
- ลักษณะพิเศษ เมื่อดันโตเต็มที่จะแตกกิ่งเกิดต้นใหม่ได้ในบริเวณลำต้นเหนือต้นที่ชูสูงขึ้น

ภาพที่ 32. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเธีย (*Calathea*)

- 1.33. ชื่อสามัญ Zebra Plant
 ชื่อไทย คล้าเสือโคร่ง,ม้าลาย
 ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea makoyana
 ถิ่นกำเนิด แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล
 ลักษณะทั่วไป ต้นสูงตั้งแต่ 50-100 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 50-70 เซนติเมตร ใบ รูปรี กว้าง 10-20 เซนติเมตร ยาว 30-35 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลงแผ่เป็นพุ่ม กว้าง ใบด้านบนเป็นก้ำมะหี เส้นกลางใบสีเขียวอมขาว มีแถบหยักคล้ายหางลูกธนูสีเขียวเข้มสลับสีเขียวทั้งสองด้านของแผ่นใบ ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบสีเขียวอมม่วงแดง ยาว 15-20 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้นตลอดแนวก้าน

ภาพที่ 33. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเจีย (Calathea)

1.34. ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย

คล้าเสือโคร่ง, ม้าลาย

ชื่อวิทยาศาสตร์

Calathea zebrina

ถิ่นกำเนิด

แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล

ลักษณะทั่วไป

ต้นสูงตั้งแต่ 30-100 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ 30-50 เซนติเมตร

ใบ รูปรี กว้าง 8-15 เซนติเมตร ยาว 15-30 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งลงและห่อเข้าเล็กน้อย ใบด้านบนเป็นก้ำมะหยี่สีเขียวอ่อนอมเหลือง เส้นกลางใบสีเขียวอมขาว มีลายคล้ายหางลูกธนูสีเขียวมะกอกพาดเฉียงเป็นจังหวะทั้งสองด้านของแผ่นใบ ใต้ใบมีสีเขียวอมเทา ปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างกลม ขอบใบเป็นคลื่นมีระเบียบ ก้านใบสีเขียวอ่อนอมม่วงแดงเล็กน้อย ยาว 10-20 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่หุ้มลำต้นตลอดแนวก้าน

ภาพที่ 34. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเซีย (Calathea)

1.35. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	ม้าลาย
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Calathea makoyana</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นค่อนข้างใหญ่ สูงประมาณ 30-50 เซนติเมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-60 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ แคบ ค่อนข้างเรียว กว้าง 6-8 เซนติเมตร ยาว 20-25 เซนติเมตร แผ่นใบ ห่อขึ้นเล็กน้อย ใบด้านบนเป็นก้ำมะหยีสีเขียวอ่อน มีแต้มสีเขียวเข้มทั้งสองด้านของแผ่นใบ เส้นกลางใบสีเขียวอ่อนอมเหลือง ใต้ใบสีเขียวอมเทาเหลือบม่วงแดงเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม โคนใบกลม ขอบใบเรียบ ก้านใบสีเขียว ยาว 15-20 เซนติเมตร มีกาบใบแผ่นหุ้มลำต้นตลอดแนวก้าน

ภาพที่ 35. แสดงลักษณะคล้ำสกุศคาลาเรีย (Calathea)

1.36. ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย -

ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea Misto

ถิ่นกำเนิด -

ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 30-40 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 40-75 เซนติเมตร

ใบ รูปรี กว้าง 8-11 เซนติเมตร ยาว 12-17.5 เซนติเมตร แผ่นใบแผ่เป็นพุ่ม ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบสีน้ำตาลแดง เส้นใบย่อยขนาน กึ่งกลางใบมีแถบหยักสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบค่อนข้างสอบ ขอบใบเป็นคลื่น ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 12-14 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบสีม่วงแดงแผ่หุ้มลำต้น บริเวณรอยต่อกับแผ่นใบมีสีน้ำตาลแดง

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ยาว 4-5 เซนติเมตร ออกจากซอกกาบใบ ก้านช่อดอกมีสีเขียวอมม่วงแดงอ่อนๆ ค่อนข้างสั้น ประมาณ 3 เซนติเมตร แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยสีเขียวเรียงสลับกันเป็นวง 4-6 กาบ ในหนึ่งกาบมีดอกย่อย 2 ดอก กลีบเลี้ยงสีขาวนวลค่อนข้างบอบบาง มี 3 กลีบ กลีบดอกย่อยสั้นกว่ากลีบเลี้ยง สีขาวอมเหลืองอ่อน มี 3 กลีบ และบอบบางเช่นกัน

ภาพที่ 36. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเจีย (Calathea)

- 1.37. ชื่อสามัญ Calathea ornata "Sanderiana"
 ชื่อไทย เสน่ห์ขุนแผน
 ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea sanderiana
 ถิ่นกำเนิด ประเทศเปรู
 ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 35-50 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-40 เซนติเมตร
 ใบ รูปไข่ กว้าง 15-20 เซนติเมตร ยาว 25-30 เซนติเมตร แผ่นใบหนา ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน มีลายขีดสีขาวพาดขวางเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 เส้นยาวไม่เท่ากันเมื่อใบยังอ่อนรี้วมีสีชมพู พอแก่จางลงเป็นสีขาว ใต้ใบสีม่วงแดงคล้ายกับใบของ Calathea majestica cv. Roseo-lineata แต่ Calathea cv. Sanderiana ใบจะกว้างกว่า ปลายใบแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลม สีเขียวเหลืองม่วงแดง ยาว 30-35 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบหุ้มลำต้นสีน้ำตาลแดง
 ลักษณะพิเศษ เมื่อปลูกในประเทศไทยจะเจริญเติบโตได้ดีและแข็งแรงมาก

ภาพที่ 37. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

1.38. ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Calathea sp.
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เจริญเติบโตเป็นพุ่มเล็กๆ สูง 10-15 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 25-30 เซนติเมตร

ใบ รูปรี ค่อนข้างเรียว กว้าง 4.5-5 เซนติเมตร ยาว 12-14 เซนติเมตร แผ่นใบเขียว ใบก้านบนสีเขียวเหลืองเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยบางเส้นนูนขึ้น ได้ใบสีเขียวเหลืองม่วงแดงเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลมเรียวเล็ก สีเขียว ยาว 10-11 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบแผ่นหุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีเขียวอมน้ำตาลอ่อนค่อนข้างสาบ

หมายเหตุ

สำหรับ Calathea ต้นนี้ โอกาสที่เป็นไปได้มี 2 กรณี โดยสังเกตจากดอกดังนี้

1. ถ้าช่อดอกยาว 1-1.5 เซนติเมตร จะเป็น Calathea micans ถิ่นกำเนิดที่ประเทศเม็กซิโกในอเมริกาเหนือ จนถึงประเทศบราซิลในอเมริกาใต้
2. ถ้าช่อดอกยาวมากกว่า 2 เซนติเมตร กาบรองดอกสีเขียวอ่อน ดอกย่อยสีขาว มีขนาดมากกว่า 0.7 เซนติเมตร จะเป็น Calathea louisae มีถิ่นกำเนิดในแถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล

ภาพที่ 38. แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Calathea)

- 1.39. ชื่อสามัญ -
 ชื่อไทย -
 ชื่อวิทยาศาสตร์ Calathea sp.
 ถิ่นกำเนิด -
 ลักษณะทั่วไป ต้นสูง 15-20 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 25-30 เซนติเมตร
 ใบ รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 3-4 เซนติเมตร ยาว 9-10 เซนติเมตร แผ่นใบ
 เบี้ยวใบก้านบนสีเขียวเหลืองเงิน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน ใต้ใบสีเขียวเหลืองม่วงแดงเล็กน้อย ปลาย
 ใบค่อนข้างเรียวแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลมเรียวเล็ก สีเขียว ยาว 10-17
 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีเขียวอมน้ำตาลอ่อนค่อนข้างสาก
 หมายเหตุ Calathea ชนิดนี้มีลักษณะคล้ายกับ *Calathea microcephala* แต่ยังไม่ทราบแน่ชัดว่า
 เป็นชนิดใด ควรสังเกตลักษณะดอกให้ละเอียดอีกครั้ง

ภาพที่ 39. แสดงลักษณะคล้ายสกุลคาลาเรีย (Calathea)

2. สกุลเทแนนธี (Ctenenthe)

2.1 ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย เทพบดี

ชื่อวิทยาศาสตร์ burle-marxii

ถิ่นกำเนิด แถบมลรัฐเอสปริโตซานโตในประเทศบราซิล

ลักษณะทั่วไป มีลำต้นทอดเลื้อยไปตามผิวดิน สูง 15-20 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง 4-4.5 เซนติเมตร ยาว 5-5.5 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งขึ้นเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเหลือบเงิน เส้นกลางใบสีเขียว มีลายโค้งรูปเคียวสีเขียวเข้มที่ ฐานขึ้นทั้งสองด้านของแผ่นใบ ขอบใบขลิบสีเขียวเข้ม ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลมรอบ โคนใบสอบขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 4.5-6.5 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบเป็นร่องสีเขียวเหลือบม่วงแดงแผ่หุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาล และขนอ่อนปกคลุม

ภาพที่ 40. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเธีย (Catathea)

2.2 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	สาคุทอง
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ctenenthe lubbersiana</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	เมื่อต้นโตเต็มที่สูงตั้งแต่ 50-60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 50-80 เซนติเมตร และสามารถแตกกิ่งก้านสาขาได้

ใบ รูปขอบขนาน กว้าง 5-10 เซนติเมตร ยาว 16-21 เซนติเมตร แผ่นใบโค้งงอเข้าด้านในเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวเป็นมัน มีแถบด่างสีนวลอมเหลืองมากบ้างน้อยบ้างไม่เหมือนกันทุกใบ เส้นใบย่อยเป็นรอยนูน ได้ยีสี่เขียวอ่อน ปลายใบแหลมรวบ โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมสีเขียวยาว 15-34 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น และมีขนปกคลุมอยู่เล็กน้อย

ข้อสังเกต ลักษณะของแถบด่างจะไม่เหมือนกันทุกต้น บางต้นอาจต่างมากกว่าในภาพ

ภาพที่ 41. แสดงลักษณะคล้ำสกุศลาลาเรีย (Catathea)

2.3 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Ctenenthe setosa</i>
ถิ่นกำเนิด	แถบตะวันออกของประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นสูงตั้งแต่ 50 เซนติเมตร ถึง 1.5 เมตร มีทรงพุ่มโปร่ง ใบแผ่ออก เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 50-65 เซนติเมตร และมีเหง้าใต้ดิน

ใบ รูปขอบขนาน ค่อนข้างเรียว กว้าง 6-8 เซนติเมตร ยาว 25-30 เซนติเมตร ใบด้านบนเขียวอมเทาเหลืองเงิน เส้นกลางใบสีเขียวเข้ม และมีลายขีดสีเขียวเข้มเป็นรอยขนสั้นบ้างยาวบ้าง สลับกัน ใต้ใบมีสีเขียวเหลืองม่วงแดง ปลายใบแหลมรอบ โคนใบค่อนข้างป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมเล็ก ยาว 35-45 เซนติเมตร สีเขียวเหลืองม่วงแดง มีขนอ่อนปกคลุมเล็กน้อย รอยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาลเหลืองเขียว และมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ลักษณะพิเศษ สามารถเติบโตได้ดีในเมืองไทย

ภาพที่ 42. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเหี้ย (Catathea)

2.4 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Ctenenthe Graystar
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	มีพุ่มโปร่ง สูง 40-45 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 45-50 เซนติเมตร ใบ รูปหอกแกมรูปรี กว้าง 4-5 เซนติเมตร ยาว 12-15 เซนติเมตร แผ่นใบห่อขึ้นเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียวอมเทาเหลือบเงินเล็กน้อย ขอบใบ เส้นกลางใบ และเส้นใบย่อยมีสีเขียวมะกอก ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบเรียวแหลม โคนใบสอบ ก้านใบกลมเรียวเล็ก ยาว 12-15 เซนติเมตร สีม่วงแดงและมีขนยาวปกคลุม แต่บริเวณรอยต่อกับแผ่นใบมีสีเขียวไม่มีขน
หมายเหตุ	Ctenenthe ชนิดนี้เป็นลูกผสมใหม่ที่ยังไม่ทราบประวัติ

ภาพที่ 43. แสดงลักษณะคล้ำสฤตศาลาเรีย (Catathea)

3. สกุล มาแรนทา

3.1 ชื่อสามัญ Arrow Root

ชื่อไทย สาคุต่าง

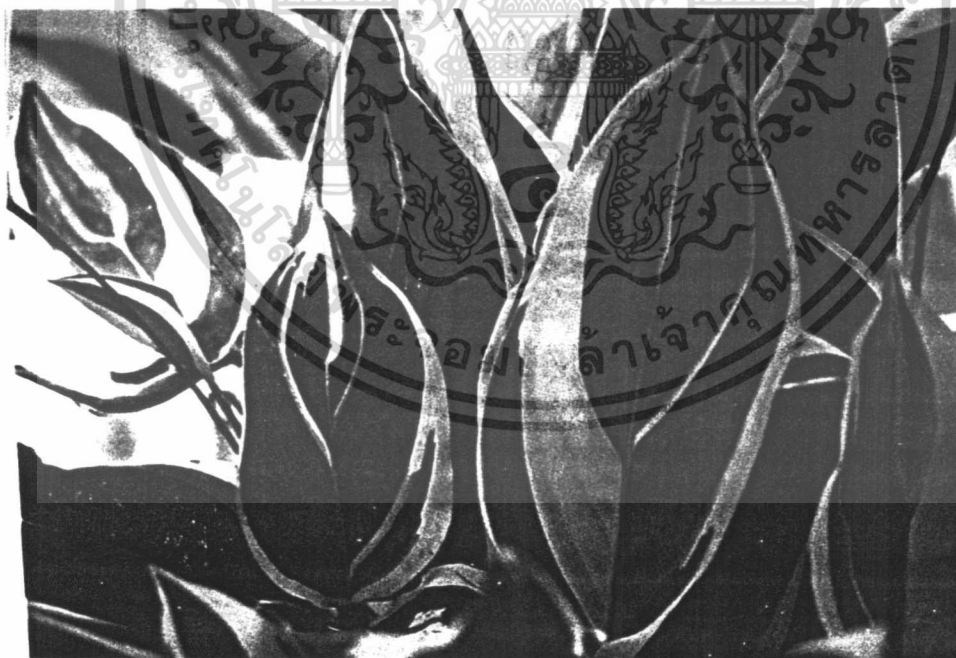
ชื่อวิทยาศาสตร์ Maranta arundinacea Variegata

ถิ่นกำเนิด ตอนกลางและตอนใต้ของอเมริกา

ลักษณะทั่วไป ขึ้นเป็นกอ มีลำต้นตั้งตรง สูงตั้งแต่ 1-2 เมตร แตกกิ่งก้านได้

ใบ รูปไข่ กว้าง 8-10 เซนติเมตร ยาว 18-20 เซนติเมตร แผ่นใบแบบห่อเข้าเล็กน้อย ใบด้านบนสีเขียว มีแถบด่างสีขาวนวลกระจายทั่วไปไม่เป็นระเบียบ ใต้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบเรียวแหลมโคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมเล็ก สีเขียว ยาว 30-35 เซนติเมตร โคนต้นมีกาบใบหุ้มลำต้น

ประโยชน์ นอกจากใช้เป็นไม้ประดับแล้ว ยังนำแห้วมาต้มรับประทานเป็นอาหาร หรือนำมาทำแป้งก็ได้

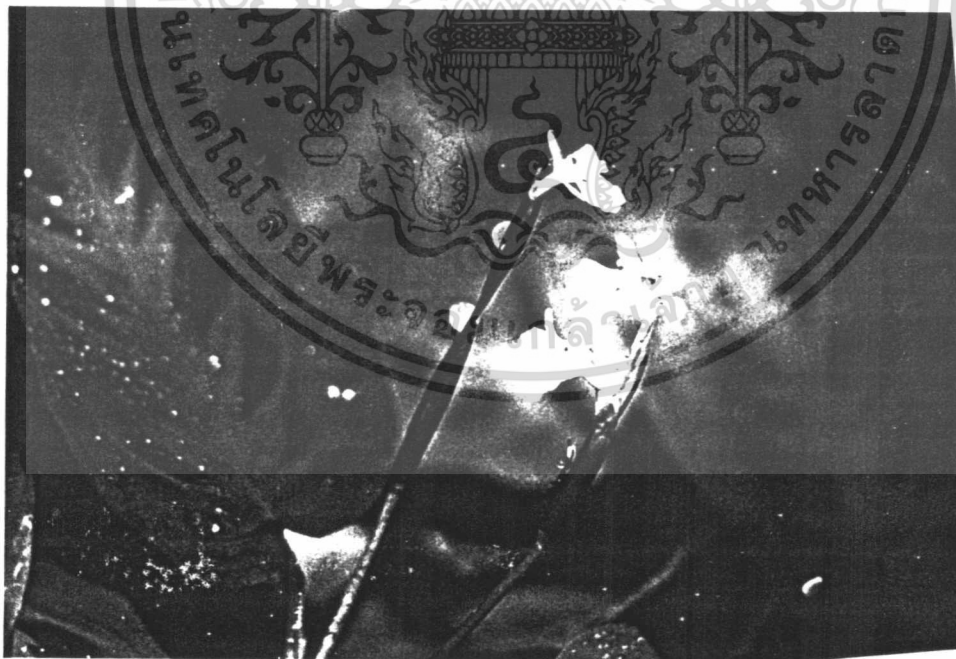

ภาพที่ 44. แสดงลักษณะคล้ำสกุลคาลาเจีย (Catathea)

3.2 ชื่อสามัญ	Rabbit's Foot
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Maranta leuconeura kerchoveana</i>
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	มีต้นเดี่ยว แตกกิ่งก้านเลื้อยไปตามผิวดิน

ใบ รูปรีสั้นๆ กว้าง 8-10 เซนติเมตร แผ่นใบแบน ใบด้านบนเป็นกำมะหยี่สีเขียวอมเทา เส้นใบย่อย ได้ใบสีเขียวอมเทา ปลายใบแหลมรอบ โคนใบรูปหัวใจ ก้านใบสีเขียว ยาว 5-6 เซนติเมตร มีกาบใบหุ้มลำต้นตลอดแนวก้าน

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ชูสูงขึ้น ก้านช่อดอกสีเขียวเหลืองน้ำตาลแดง ยาว 10-13 เซนติเมตร แต่ละช่อมีช่อดอกย่อย 2-3 ช่อ ออกห่างกัน 2-2.5 เซนติเมตร ในหนึ่งช่อมีดอกย่อย 2 ดอก กาบรองช่อดอกสีน้ำตาลแดงเรียวแหลม ดอกย่อยมีกลีบเลี้ยง 3 กลีบ เรียวแหลม สีขาว และบอบบางมาก กลีบดอกมี 4 กลีบ สีขาว และบอบบางมาก กลีบดอกมี 4 กลีบ สีขาว และมีแต้มสีม่วงตรงกึ่งกลางกลีบ

ภาพที่ 45 แสดงลักษณะคล้ำสกุลาเลีย (Catathea)

3.3 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	เทวมันัส
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Maranta leuconeura erythoneura</i> var. <i>leuconeura</i> Fascinator
ถิ่นกำเนิด	ประเทศบราซิล
ลักษณะทั่วไป	ต้นเดี่ยว แตกกิ่งก้านเลื้อยไปตามผิวดิน

ใบ รูปรี กว้าง 7-9 เซนติเมตร ยาว 8-10 เซนติเมตร ใบด้านบนเป็นกำมะหยี่สีเขียวมีเส้นกลางใบและเส้นใบย่อยด้านข้างสีแดงสด ตรงกลางใบมีลายหยักสีเขียวอมเหลือง และต่อด้วยลายแต้มสีเขียวเข้มซึ่งอยู่ระหว่างเส้นใบย่อยสีแดง ใต้ใบสีเขียวเหลือบม่วงแดง ปลายใบแหลมรวบรวมโคนใบแหลม ขอบใบเรียบ ก้านใบยาว 5-6 เซนติเมตร สีเขียวเหลือบม่วงแดง มรกตใบแผ่หุ้มลำต้น ดอก มีช่อดอกแบบ spike ชูตั้งขึ้น ก้านช่อดอกยาว 10-12 เซนติเมตร สีเขียวเหลือบม่วงแดง แต่ละช่อมีช่อดอกย่อย 2-3 ช่อ ออกห่างกัน 2.25 เซนติเมตร ในหนึ่งช่อดอกย่อยมีดอกย่อย 2 ดอก และมีกาบรองช่อดอกสีน้ำตาลแดง ดอกย่อยมีกลีบดอก 3 กลีบสีม่วงอ่อน และมีแต้มสีม่วงเข้มตรงกึ่งกลางของกลีบดอกทุกกลีบ

ภาพที่ 46 แสดงลักษณะคล้ายสกุลกาลาเรีย (Catathea)

3.4 ชื่อสามัญ	-
ชื่อไทย	-
ชื่อวิทยาศาสตร์	Maranta sp.
ถิ่นกำเนิด	-
ลักษณะทั่วไป	เจริญเติบโตเป็นพุ่มเล็ก ๆ สูง 25-28 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลางทรงพุ่ม 30-35 เซนติเมตร

ใบ รูปไข่ กว้าง 5-6 เซนติเมตร ยาว 10-15 เซนติเมตร ใบด้านบนสีเขียวเหลืองเงินมีแถบด่างสีขาวนวลไม่เป็นระเบียบ ใต้ใบสีเขียวอ่อน ปลายใบเรียวแหลม โคนใบกลม ขอบใบเรียบ ก้านใบเรียวเล็ก สีเขียว ยาว 8-10 เซนติเมตร โคนก้านมกราบใบแผ่หุ้มลำต้น รอยต่อกับแผ่นใบสีเขียวอมน้ำตาลอ่อน

ภาพที่ 47 แสดงลักษณะคล้ำสกุลกาลาเจีย (Catathea)

4. สกุลชูแมนเนียนซุส

4.1 ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย

แห้ง (ภาคเหนือ), ก้านพร้าว, คล้า (ภาคกลาง), บูแมจี้จี้ไอย์ (ปัตตานี),
เบอร์แม (นราธิวาส)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Schumannianthus dichotomus

ถิ่นกำเนิด

ภาคใต้ของประเทศไทย ได้แก่ ชลบุรี จันทบุรี หนองคาย กาญจนบุรี ปัตตานี
นราธิวาส สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ประเทศอินเดีย มาเลเซีย จนถึง
หมู่เกาะนิวกินีในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ลักษณะทั่วไป

เจริญเติบโตเป็นพุ่มแน่น สูงตั้งแต่ 2-4 เมตร สามารถแตกกิ่งก้านได้

ใบ รูปรีถึงรูปขอบขนาน กว้าง 10-20 เซนติเมตร ยาว 20-25 เซนติเมตร ใบ ด้านบน
และใต้ใบสีเขียว แต่ด้านบนมีขนปกคลุมบ้างเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม โคนใบค่อนข้างสอบขอบใบ
เรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 7-15 เซนติเมตร

ดอก มีช่อดอกแบบ spike ออกจากก้านใบตอนปลายและห้อยลง ก้านช่อดอกกลม
สีเขียว ยาว 20-30 เซนติเมตร มรกาบรองดอกยาวสีเขียวอมน้ำตาล ดอกย่อยออกเป็นคู่ห่างกันในหนึ่ง
ช่อมี 2-3 คู่ดอก ดอกย่อยมีขนาด 2-2.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงมีขนาดเล็ก 4 กลีบ กลีบดอกสีขาว มี 3
กลีบ เชื่อมติดกันเป็นท่อสั้นๆ มี 2 กลีบที่มีขนาดใหญ่ กลางดอกมีหลอดอ่อน

ผล เมื่อแก่มีสีเหลือง ค่อนข้างกลม เส้นผ่าศูนย์กลางผลประมาณ 2 เซนติเมตร

ภาพที่ 48 แสดงลักษณะคล้าสกุลคาลาเรีย (Catathea)

5. สกุลสแตคิฟริเนียม

5.1 ชื่อสามัญ

ชื่อไทย

กาเล็ดกาเว้า (สุราษฎร์ธานี)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Stachyphrynium jagorianum

ถิ่นกำเนิด

ภาคใต้ของไทยในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและตรัง และในประเทศอินเดีย

ลักษณะทั่วไป

ใบ รูปของขนาน แคบ กว้างเพียง 3-4 เซนติเมตร ยาว 14-18 เซนติเมตร

แผ่นใบเบี้ยว ทำให้ใบโค้งงอและแผ่กระจาย ใบด้านบนสีเขียวเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยเป็นรอยนูน และมีแฉกเรียวยาวแหลมสีเขียวเข้มเรียงสลับกันทั้งสองด้านของแผ่นใบ ใต้ใบสีเขียวอ่อน

ปลายใบเรียวยาวแหลม โคนใบสอบ ขอบใบเรียบ ก้านใบกลมเล็ก สีเขียว ยาว 10-20 เซนติเมตร

ประโยชน์

สามารถปลูกเป็นไม้กระถาง หรือนำมาปลูกประดับสวนได้ดีมาก

ภาพที่ 49 แสดงลักษณะคล้ายสกุลสแตคิฟริเนียม (*Stachyphrynium*)

6. สกุลธาลเลีย

6.1 ชื่อสามัญ

-

ชื่อไทย

-

ชื่อวิทยาศาสตร์

Thalia dealbata

ชื่อไทย

พุทธรักษาน้ำ ค้าน้ำ

ถิ่นกำเนิด

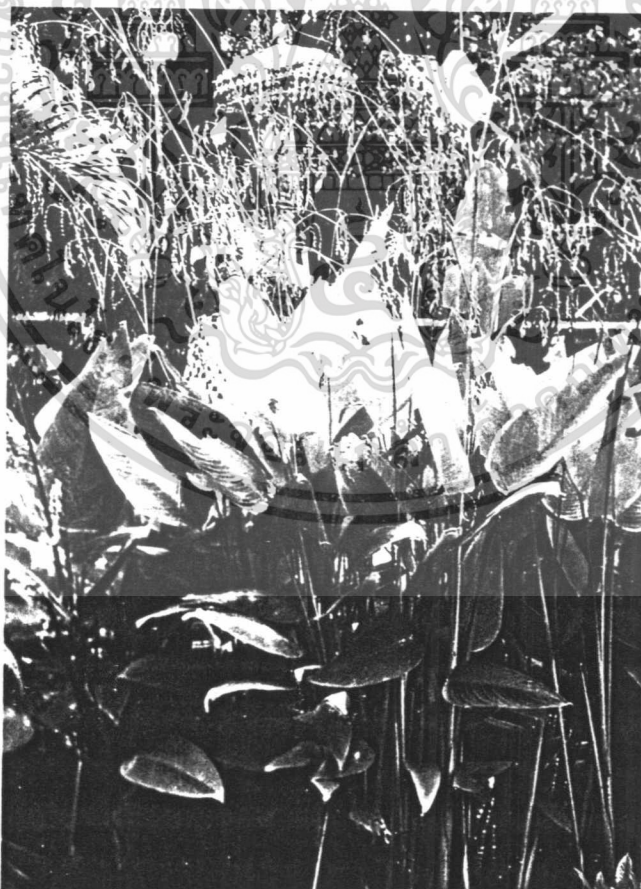
ประเทศเม็กซิโก

ลักษณะทั่วไป

มักขึ้นเป็นกออูริมน้ำ ต้นสูงตั้งแต่ 2 – 3 เมตร

ใบ รูปไข่ เรียว กว้าง 12 – 18 เซนติเมตร ใบค่อนข้างหนาโค้งงอขึ้น มีสีเขียวทั้งบนใบและใต้ใบ ใบด้านบนมีนวลสีขาว เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบนูนขึ้นเล็กน้อย ปลายใบเรียวแหลม

ดอก มีช่อดอกแบบ Panicle ยาว 15 – 30 เซนติเมตร ก้านช่อดอกกลม ยาว 1.5 เมตร สีขาว สีนวลขาวปกคลุม มีกาบรองช่อดอกเป็นแผ่น ยาว 12 – 15 เซนติเมตร ลักษณะเรียว ปลายแหลม สีนวลอมน้ำตาลอ่อน แต่ละช่อมีช่อดอกย่อย 15 – 20 ช่อ โค้งงอได้ง่าย ช่อดอกย่อยมีดอกย่อยบาง

ภาพที่ 50 แสดงลักษณะค้าน้ำสกุลธาลเลีย (Thalia)

7. สกุลสโตรแมนที

7.1 ชื่อสามัญ

-

ชื่อไทย

-

ชื่อวิทยาศาสตร์

Stromanthe

ถิ่นกำเนิด

แถบตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศบราซิล ตั้งแต่มลรัฐเซาเปาโล (Sao Paulo) จนมาถึงบาไฮ

ลักษณะทั่วไป

มักขึ้นเป็นกอ ต้นตั้งตรง สูง 50 เซนติเมตร ถึง 1.5 เมตร

ใบ รูปขอบขนานแกมรูปรี ถึงรูปขอบขนานแกมรูปใบหอก กว้าง 10 – 15

เซนติเมตร ยาว 25 – 50 เซนติเมตร แผ่นใบมักมีวงงอเข้าด้านใน ใบโค้งลง แต่เป็นพุ่ม ใบด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อนอมเหลือง เส้นใบย่อยนูนขึ้น ใต้ใบสีแดงสด ปลายใบเรียวแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเป็นคลื่นเล็กน้อย ก้านใบกลม ยาว 10 – 25 เซนติเมตร สีแดง และมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ดอก มีช่อดอกแบบ panicle มีกาบรองดอกย่อยสีแดง กลีบเลี้ยง

สีแดงอมส้ม กลีบดอกสีขาว

ภาพที่ 51 แสดงลักษณะคล้ำสกุลสโตรแมนที (Stromanthe)

8. สกุล ธอมมาโทคอคคัส

8.1 ชื่อสามัญ -

ชื่อไทย -

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Thaumatococcus daniellii*

ถิ่นกำเนิด แถบตะวันตกของแอฟริกา แคเมอรูน

ลักษณะทั่วไป เมื่อโตเต็มที่สูงได้ถึง 2 เมตร

ใบ รูปไข่ กว้าง 15 – 30 เซนติเมตร ยาว 20 – 40 เซนติเมตร แผ่นใบเปี้ยว

ด้านบนสีเขียวอมเหลืองเป็นมัน เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน เส้นใบย่อยนูนขึ้น ใต้ใบสีเขียว ปลายใบ

แหลม โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีเขียว ยาว 40 – 50 เซนติเมตร

ประโยชน์ ใช้ปลูกประดับสวนได้สวยงาม ควรปลูกบริเวณข้างตัวบ้านหรือชายคา

ภาพที่ 52 แสดงลักษณะคล้ำสกุลธอมมาโทคอคคัส (*Thaumatococcus*)

9. สกุลพลีโอสตาเซีย

9.1 ชื่อสามัญ Calathea Wheat, Strawflower, Fingers

ชื่อไทย ลาคาเรียวิท

ชื่อวิทยาศาสตร์ Pleiostachya pruinosa

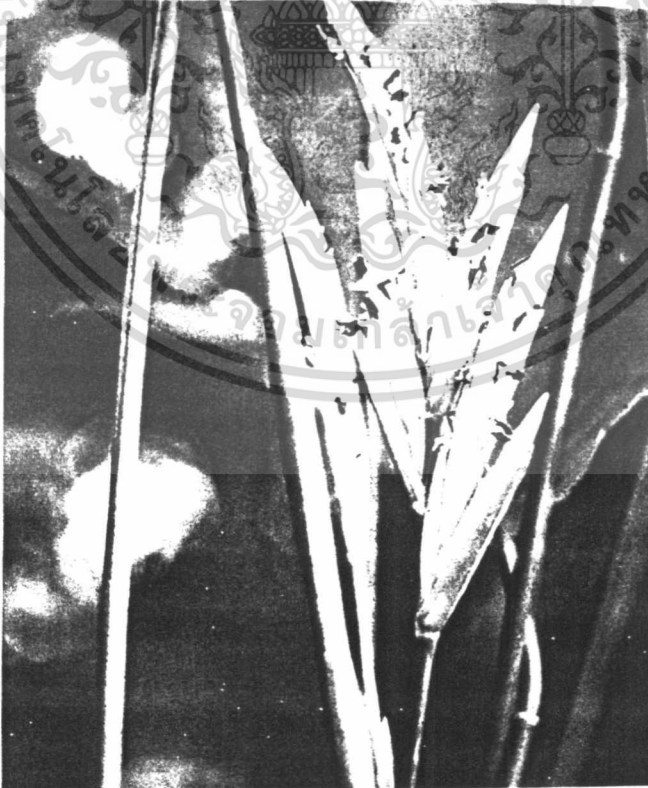
ถิ่นกำเนิด อเมริกากลาง

ลักษณะทั่วไป เจริญเติบโตเป็นกอ มีลำต้นเหนือดินสูงถึง 2 เมตร

ใบ เป็นรูปขอบขนานถึงรูปหอก กว้าง 12-15 เซนติเมตร ยาว 40-45 เซนติเมตร แผ่นใบแบน พื้นใบสีเขียวเข้ม เส้นกลางใบเป็นร่อง เส้นใบย่อยนูนขึ้นเป็นสัน ใต้ใบสีม่วงแดง ปลายใบแหลม โคนใบป้าน ขอบใบเรียบ ก้านใบกลม สีม่วง ยาว 90-100 เซนติเมตร โคนก้านมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น

ดอก มีช่อดอกแบบ panicle และประกอบด้วยช่อดอกย่อยแบบ spike ซึ่งมีความยาว 10-15 เซนติเมตร และแบน ก้านช่อดอกกลม สีม่วง แต่ละช่อมีกาบรองดอกย่อยสีเขียวอมม่วงเรียงซ้อนเกยสลับกันเป็นแถว มีขนวลสีขาวปกคลุม แต่ละกาบมีดอกย่อย 2 ดอก ขนาด 1 เซนติเมตร สีเหลืองปลายกลีบสีม่วง

ประโยชน์ นิยมปลูกเพื่อใช้เป็นไม้ประดับ ไม้ตัดดอก หรือเป็นดอกไม้แห้งได้

ภาพที่ 53 แสดงลักษณะคล้ำสกุลพลีโอสตาเซีย (pleiostachya)

10. สกุล โดเน็กซ์

10.1 ชื่อสามัญ

Waer Canna

ชื่อไทย

คลื่น้ำช่อห้อย

ชื่อวิทยาศาสตร์

Donax genicu

ถิ่นกำเนิด

เขตร้อนของอเมริกา และแอฟริกา

ลักษณะทั่วไป

เจริญเติบโตเป็นกอตามริมน้ำ หรือดินแฉะ สูง 1-2 เมตร

ใบ เป็นรูปไข่ กว้าง 12-15 เซนติเมตร ยาว 25-30 เซนติเมตร แผ่นใบแบน พื้นใบสีเขียว เส้นใบย่อยขนานกัน ใต้ใบสีเขียวอมเทา ปลายใบเรียวแหลม โคนใบบ้าน ก้านใบกลม สีเขียว ยาวกว่า 1 เมตร โคนก้านมีกาบใบแผ่หุ้มลำต้น รวยต่อกับแผ่นใบสีน้ำตาลอ่อน

ดอก ออกเป็นช่อแบบ panicle โปร่ง มี 2-4 ช่อย่อย และห้อยโค้งลง ก้านช่อดอกกลมสีเขียว ยาว มีกาบรองช่อดอกเรียวยาว และกาบรองดอกย่อยสีเขียว มีขนปกคลุม ดอกย่อยออกเป็นคู่ติดกัน กลีบดอกบอบบาง ย่นเป็นคลื่น สีขาวถึงม่วง หนึ่งช่อให้ดอกย่อยตั้งแต่ 15 คู่ ออกสลับกัน

ประโยชน์

ปลูกเป็นไม้ประดับในสวนน้ำได้

ภาพที่ 54 แสดงลักษณะคลื่น้ำสกุลโดเน็กซ์ (*Donax*)

สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

การศึกษาและการรวบรวมพันธุ์กล้า จำนวน 10 สกุล ระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน 2541 ถึง 20 กุมภาพันธ์ 2542 สามารถจำแนกสกุลกล้าตามลักษณะต่าง ๆ ได้ทั้งหมด 10 สกุล คือ สกุล *Catathea* ซึ่งมีจำนวนกล้ามากที่สุดตามทีสำรวจพบมีอยู่ถึง 39 ชนิด คือ

Calathea albertii *Calathea xargyrophylla* *Calathea bachemiana*
Calathea bedlla *Calathea ecuadoriana* *Calathea elliptica* *Calathea fasiata*
Calathea lancifolia *Calathea leopardina* *Calathea liedtzedi* Greenstar
Calathea lindeniana *Calathea lieseneri* *Calathea louisae* *Calathea louisae*
variegated sport *Calathea lutea* *Calathea majestica* *Calathea princeps*
Calathea Roseo-lineata *Calathea makoyana* *Calathea medio-picta* *Calathea micans*
Calathea mirabilis *Calathea musaica* *Calathea picturata* *Calathea rosea-picta*
Calathea rufibarba Fenzl *Calathea splendida* *Calathea Makoyana*
Calathea veitchiang *Calathea Zebrina* *Calathea Makuyana* *Catathea Misto*
Catathea Sanderiana *Calathea SP.* *Calathea SP.*
 สกุล เทแนนธี ซึ่งสำรวจพบมีทั้งหมด 4 ชนิด คือ *Ctenenthe lubbersiana* *burle-marxii*
Ctenenthe Setosa *Ctenenthe Graustar*
 สกุล มาแรนทา ซึ่งทีสำรวจพบมีทั้งหมด 4 ชนิด คือ *Maranta arundinacea variegata*
Maranta leuconeura kerchoveana *Maranta leuconeura ery honeura* var. *levconeura*
Fasxinator *Maranta SP.*
 สกุล ชูแมนเนียนธูส ซึ่งสำรวจพบเพียงหนึ่งชนิดเท่านั้น คือ *Schumanniaathus dichotomus*
 สกุล สแตคฟีรเนียม มีการสำรวจพบเพียง 1 ชนิดเท่านั้น คือ *Srachyphrynium jagorianum*
 สกุล ธาเลีย มีการสำรวจพบเพียง 1 ชนิดคือ *Thalia dealbata*
 สกุล สโตรแมนธี สำรวพบมี 1 ชนิดคือ *Stromanthe Samguinea*
 สกุล ธอมมาโทคอคคัส สำรวพบมีเพียง 1 ชนิด คือ *Thaumatococcus diniellii*
 สกุล พลีโอสตาเซีย สำรวพบมีเพียง 1 ชนิด ดังนี้ *pleiostachya pruinosa*
 สกุล โดเน็กซ์ สำรวพบมี 1 ชนิด คือ *Donax gednicu*

จะเห็นได้ว่า กล้าเป็นพืชที่มีสีสรรของใบ และบางสกุลมีดอกที่สวยงาม เช่น สีขาวนวล สีแดง สีเหลือง เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของพันธุ์กล้า สำหรับอุปสรรคที่พบในระหว่างการศึกษาครั้งนี้พบว่า ลักษณะของกล้าบางชนิดไม่ค่อยตรงตามพันธุ์ เพราะกล้าบางชนิดชอบที่มีแสงรำไร

และในช่วงที่มีการศึกษามีแสงแดดตลอดวัน หากหมั่นดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้รูปร่างใบและสีสรรไม่ผิดเพี้ยนไป ทำให้ลำบากในการจำแนกและอาจทำให้ผิดพลาดไป

ดังนั้นจึงแก้ไขด้วยการให้สีสรรและลักษณะของคล้ำให้ได้ใบที่สวยงามสดใส และมันเงาโดยการให้คล้ำได้รับแสงแดดให้น้อยลง แต่ในคล้ำบางพันธุ์ชอบที่มีแสงแดดก็ควรนำไปรับแสงแดดในตอนเช้า และหมั่นรดน้ำให้มีความชื้นอย่างสม่ำเสมอ และควรรีไต่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง สูตร 30-20-10 กับยูเรีย ผสมกันในอัตราส่วน 1 : 1 นำมาละลายน้ำรดทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ครั้งในตอนเช้า จึงจะทำให้คล้ำมีสีสรรที่สวยงาม วิธีดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจปลูกเลี้ยงคล้ำไว้ดูเล่น หรือเพื่อเป็นการค้า ถ้าการปลูกเลี้ยงคล้ำไม่มีสีสันสวยงามก็อาจใช้วิธีที่แนะนำไว้ข้างต้นไปแก้ไขทำให้คล้ำสวยงามขึ้นได้ และอาจเป็นการเพิ่มรายได้ไปอีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

คณะบรรณานุกรมสำนักพิมพ์บ้านและสวน. 2540. สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย.

อัมรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพฯ. 541 น.

ชมรมพัฒนาไม้ดอกไม้ประดับ. 2529. ไม้ประดับมงคล,

บริษัท เจอเนอรัลบุ๊คส์ กรุงเทพฯ. 57-61 น.

ณัฐ พิชกรรม. 2539 พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม, ภาควิชาพืชสวน.

คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ. 335 น.

เต็ม สมิตินันท์. ชื่อพรรณไม้ในประเทศไทย. ฟันนี้พับลิชชิง,

กรุงเทพฯ. 2523.

นันทวัน บุญประภักดิ์, อรุณ โชคชัยเจริญพร, 2539. สมุนไพรพื้นบ้าน.

คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ. 840 น.

ประชิด วามานนท์. 2526. ไม้ประดับสกุลกล้า. ภาควิชาพืชสวน.

คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ. 118 น.

วิทย์ เทียงบุญธรรม. 2536. พจนานุกรมไม้ดอกไม้ประดับในเมืองไทย,

สำนักพิมพ์สุริยบรรณ. กรุงเทพฯ. 981 น.

สมพงษ์ ไทอุสาร์ "กล้าและสาคว". สารานุกรมไม้ประดับในประเทศไทย.

เล่ม 1. 2525. อัมรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพฯ. 232 - 238.

สวัสดิ์ หรั่งเจริญ. 2525. ไม้ประดับวงศ์กล้าและสาคว. สารานุกรมไม้ประดับ

ในประเทศไทย 3, กรุงเทพฯ. 264 - 274 น.